

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ŠT. 21 — CENA 10 DIN
SREDA, 17. FEBRUARJA 1960

Ob razpravah
o letošnjem družbenem
načrtu
Gospodarnost

Ko so pred kratkim v okrajnem
merilu razpravljali o letošnjih na-
logah za izpolnjevanje družbenega
načrta, ki predvideva, da je tre-
ba doseči za 10,5% večjo proiz-
vodnjo in ob tem povečati število
delavcev samo za 2,4%, je bila
dana pobuda, ki je vzbudila ži-
vahn komentarje. Prav zato za-
služi javno, čimprej razpravo.

Gre namreč za predlog, naj bi
v določenih primerih komune do-
voljevale preemistev delavstva iz
manj rentabilnih podjetij v druga,
rentabilnejša podjetja. Imamo, kot
je bilo rečeno, delavce, ki delajo
zelo na primitivnem način. Od nje-
hovega dela skupnost nima ničar-
sar, oni pa tudi bore malo. Hkrati
pa imamo v drugih podjetjih stro-
je, ki stojijo zaradi pomanjkanja
delavcev. Tam bi ti delavci lahko
veliko prispevali skupnosti in
hkrati povečali tudi svoje prejem-
ke.

V perspektivnem načrtu kranjske
občine je predvideno, da bi
mogli v letu 1961 doseči (a do-
segli bomo že letos) 1.136.000 di-
narjev vrednosti bruto proizvodnje
na prebivalca. Tako je povprečje
prejeto od tega povprečja so
velike razlike med kmetijstvom,
industrijo itd. Tudi med industrijski-
mi podjetji so velike razlike. Po
nekaterih podatkih v okrajnem merilu
je bil skupni dohodek na po-
sameznega delavca predlanskim v
podjetju Marmor Hotavlje samo
203.344 dinarjev, a v kemični to-
varni Podnart kar 1.954.346 di-
narjev. Se pravi skoraj desetkrat
več! Razlika čistega dohodka na
posameznega delavca pa je bila
isto leto največja med Tovarno
embalaže Vintgar z 200.603 dinar-
ji in Elektranom Moste s 793.008
dinarji letno na zaposlenega.

Ti podatki seveda danes ne dr-
žijo več. So pa še vedno med po-
sameznimi podjetji ogromne raz-
like glede vrednosti bruto proiz-
vodnje in ostvarjenega čistega
dohodka na posameznega delav-
ca. Seveda delavci, ki v tehnično
bolje opremljenem podjetju ostvar-
jajo višji dohodek, pri tem nimajo
nobene posebne zasluge, niti de-
lavci, ki v slabo opremljenih pod-
jetjih na primitivnem način komaj
narede za svojo plačo, niso zara-
di tega slabši.

Naloga družbe je, da nenehno
dviga produktivnost. A to bi bilo
v tem primeru moč s preemistitvijo
delavcev iz slabše pripravljene
delovnih mest na tista mesta, kjer
bi lahko ustvarjali večjo vred-
nost. To je moč zlasti tam, kjer,
kot je bilo na posvetovanju reče-
no, stojijo neizkoriščeni celo stro-
ji. Gre za gospodarnost v širšem
smislu.

Toda brž so bile pripombe. Kaj
pa z obrtnimi komunalnimi in
drugimi malo donosnimi podjetji,
ki so potrebna? Takim podjetjem
oziroma dejavnostim, seveda, ne
bi smeli odvzeti delavcev. To
naj bi veljalo le v primerih, kjer
gre za podjetja, ki proizvajajo
blago, ki ni nujno oziroma edin-
stveno za potrošnike. Na primer,
od dejavnosti neke tovarne mila
ni neposredno odvisen življenjski
mivo prebivalstva, kajti mila iz-
delujejo številne tovarne. Obratno
pa je včasih neko podjetje, renta-
bilno ali ne, včasih zelo potrebno
prebivalstvu ožje ali širše skupno-
sti. O teh vprašanjih bi kazalo
razpravljati v okviru komune. Ob
sodelovanju prizadetih kolektivi-
vov bi se verjetno našle tudi v tej
ameri možnosti za dviganje narod-
nega dohodka oziroma produktiv-
nosti in s tem hkrati možnost
dviganja življenjske ravni prebi-
valstva.

K. M.

Govor predsednika SZDL Slovenije Mihe Marinka VSKLADITI RAZVOJ PROIZVAJALNIH SIL z objektivnimi možnostmi

Na občinski konferenci SZDL v Ravnah na Koroškem
je govoril tudi predsednik glavnega odbora SZDL Slove-
nije tovariš Miha Marinko. Njegov govor vsebuje napotke
za delo SZDL v prihodnje in je zlasti pomemben, ker
smo tudi na Gorenjskem pred občinskimi konferencami
SZDL. Zato govor v izvelekih objavljamo.

«Lahko rečemo, da je Sociali-
stična zveza napredovala in da
razvija še dalje živahnije notra-
nje delovanje, kar je rezultat
razvoja našega delavskega in
družbenega upravljanja. Tak si-
stem družbenega upravljanja je
nujno narekoval večje uveljav-
ljanje politične organizacije, ki
vse te oblike usmerja in daje
stoliščim ljudem, ki odločajo in
gospodarijo, hrbenico, da lahko
pravilno in pametno gospodar-
ijo. Sprito decentralizacije in po-
večanja sredstev se ustvarja
materialna osnova, s katero lju-
dje neposredno razpolagajo. V
zvezi s tem se bolj postavlja
vprašanje zrele in sposobne po-
litične Socialistične zveze.

Program, ki ga je postavil VII.
kongres ZKJ in ki je silno obga-
til teoretično in idejno vse-
bino naše stvarnosti in ki je po-
živil razprave na političnem po-
dročju, je enodušno sprejela tudi
Socialistična zveza. Tu ne gre za
neko vprašanje naukov od zna-
na, ampak je to dejansko pro-
gram, ki v celoti ustreza intere-
som delovnih ljudi socialistične
Jugoslavije. Ta program pa ne
določa, da morajo komunisti
v vseh stvareh neposredno odlo-
čati. Z vsi nujnostjo pa se
postavlja v ospredje naloga, da
je Socialistična zveza tista, v
okviru katere naj se obravna-

ranje individualnih kmetovalcev.
V tem smo dosegli že takšne
uspehe, da ne bo treba več for-
sirati prenaplega razvoja, ampak
se bo treba orientirati na čim-
večjo širino, na razne panoge
kmetijske proizvodnje, predvsem
na razvoj živinoreje. Pričakuje-
mo, da bomo do konca leta v
precejšnji meri uredili tudi pre-
skrb našega prebivalstva z me-
som.»

Tovariš Marinko je nadalje je-
jal, da se v izrazito industrijskih
občinah pojavlja kopica
problemov. Vendar je tudi tu
osnovno, spravi razvoj proizva-
jalnih sil v sklad z objektivnimi
možnostmi in relativnimi potre-
bami. Večjo storilnost bomo do-
segli s spodbudnejšim nagraje-
vanjem, boljšim znanjem in or-
ganizacijo proizvodnje ter ko-
mercialne službe. Treba pa je
razmišljati že o tem, kako v pri-
hodnje zagotoviti večjo proiz-
vodnjo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

V reformirani šoli se vse bolj uveljavljajo šolske skupnosti, v katerih se otroci seznanjajo z osnovnimi pojmi samoupravljanja. — Na sliki: odbor šolske skupnosti «Lucijan Seljak» Kranj med sestankom

Krepitev samoupravnih organov glavna naloga v programu SZDL Jesenice

Občinski odbor SZDL na Je-
senicah se živahno pripravlja
na občinsko konferenco, ki bo
28. februarja. Za konferenco je
izvoljenih 157 delegatov, ki bo-
do zastopali 13.741 članov, kolik-
or jih je v tej občini po stan-
ju 31. decembra 1959. Na kon-
ferenco bodo povabili tudi mnoge
zastopnike raznih organizacij,
upravnih organov tovarn
in društev.

do skušali vključiti vrsto novih
oblik dela, da bi odpravljali do-
sedanje slabosti. Največji pou-
darek hočejo dati krepitvi
družbenih samoupravnih orga-
nov, kjer naj bi bilo glavno to-
rišče obla članov SZDL. Sem
prištevajo zlasti stanovanjske
skupnosti, potrošniške svete,
hišne svete, krajevne skupnosti
in druge organe, ki naj s pomoč-
jo članov SZDL stremijo k iz-
boljšanju gospodarjenja in sam-
oupravljanja z družbeno last-
nino in pomagajo prebivalstvu
pri reševanju vsakodnevnih te-
žav.
H. S.

Poročilo, ki ga pripravljajo,
bo kritično prikazalo doseda-
njo dejavnost organizacij SZDL.
V naloge za prihodnje delo bo-

Predsednik Občinskega odbora SZDL Bled pred konferenco Sadovi lastnih pobud

Pred občinsko konferenco So-
cialistične zveze delovnega lju-
dstva, ki bo v četrtek, 18. februar-
ja na Bledu, smo naprosili pred-
sednika Občinskega odbora SZDL
na Bledu, tov. Franca Dijkaja, naj
nam v zvezi z dosedanjimi uspehi
organizacij na terenu in o proble-

mih, ki jih nameravajo na konfe-
renci obravnavati, pove nekaj be-
sed.

vpliv v javnem življenju. Njihova
aktivnost se je izražala pri orga-
niziranju raznih skupnih akcij,
proslav in praznovanj, zlasti pa se
je stopnjevala v času volitev v or-
gane oblasti in v odbore Sociali-
stične zveze. Občinski odbor pa je
razen izvajanja raznih tekočih na-
log posvečal vso skrb razvoju
družbenega samoupravljanja, hkrati
pa je usmerjal svoje delo v po-
moč in k utjepljevanju osnovnih or-
ganizacij, in sicer s posvetovanji,
z obiski članov občinskega odbora
na terenu in na razne druge nači-
ne. Povedati moram, da so nekate-
re organizacije SZDL v našem kra-
ju pokazale veliko lastne pobude
pri delu. S tem v zvezi naj na prv-
em mestu omenim uspešno delo
osnovne organizacije v Zgornjih
Gorjah, ki je že pred volitvami v
nova vodstva SZDL imela najvišji
odstotek članstva in ga ima še dan-
es. Od urejanja organizacijskih
vprašanj je odbor organizacije
SZDL v Gorjah uspešno prešel k
reševanju raznih družbenih pro-
blemov. Za skupne akcije, name-
njene v korist prebivalstva, je znel
pridobiti vse aktivne sile v kraju.
Tako sodelovanje se je pokazalo
na primer pri elektrifikaciji naselja
Zaboš, kjer so člani SZDL opravili
domala vsa zemeljska dela.

»Predvsem moramo poudariti,«
je dejal tovariš predsednik, da so
osnovne organizacije v mnogih po-
litičnih akcijah okrepile svoje or-
ganizacijsko jedro in razširile svoj

Nekaj podobnega lahko rečem
tudi za organizacijo SZDL v Rib-
nem. Tudi tamka je vodstvo zna-
lo najti pravi način in vsebinsko
delo pri skupnih prizadevanjih za
zboljšanje življenjskih pogojev
vsega prebivalstva. Omenim naj
samo akcijo Socialistične zveze in
ostalih organizacij pri urenitvi no-
ve vauke prašnice. Za izgradnjo te-
te je prispeval svoj delež vsleherni
prebivalec. Prav tako je ob pod-
pori vseh vaučanov uspelo tudi
delo pri urejanju vauškega električ-
nega omrežja in pri nabavi novega
televizorja, za katerega so prispe-
vale svoj delež vse organizacije.
Dobro je tudi sodelovanje SZDL s
tamkajšjo kmetijsko zadruho.

»V mnogih podjetjih je tudi ve-
liko primerov, da gradivo za sejo
DS prepozno razdelijo ali pa ga
sploh ne dajo na vpogled.
V pripravi na volitve DS ni
važno samo to, da mladinci pride-
jo na kandidatno listo, ampak je
treba gledati, da se jih tudi iz-
voli. Upravičeno obstaja bojazen,
kot se je to dogajalo na doseda-
njih volitvah, da so mladi odpadli
predvsem zaradi tega, ker jih sta-
rejši delavci niso volili. Da se to
letos ne bo ponovilo, je tu potrebna
skupna akcija mladine, sindi-
kalne organizacije in Zveze komu-
nistov.

Ciril Globočnik

**MNOŽIČNI SESTANKI SZDL
V BOHINJU**

Pretekli teden je Občinski odbor
SZDL Bohinjski sklical pet množičnih
sestankov SZDL, na katerih so raz-
pravljali o organizaciji in delu
Zavoda za socialno zavarovanje.
Predlogi in mnenja zavarovancev
so dala več koristnih pobud in
istočasno tudi več umestnih kritik
na račun poslovanja. Z veseljem
so sprejeli sklep upravnih orga-
nov zavoda, da se koristnikom zo-
bozdravstvenih uslug z bohinskega
področja povrnejo prevozni
stroški do prve zobozdravstvene
ambulante, dokler bohinjski zdrav-
stveni dom ne bo dobil razpolož-
ljive ambulante z lastnim kadrom.
— Zborovanj so se udeležili tudi
kmetje, ki so letos povezani v
službo zdravstvenega zavarovanja.
Povsod so se izrekli za razširjeno
zavarovanje kmetovalcev.

Mlade ljudi v nove delavske svete

S plenuma Občinskega komiteja LMS v Kranju

Pretekli teden je bil v prostorih
Občinskega sindikalnega sveta v
Kranju plenum Občinskega komi-
teja LMS Kranj. Plenuma so se ude-
ležili tudi nekateri predsedniki UO
in DS iz kranjskih podjetij. Tu so
med drugim razpravljali tudi o na-
logah ljudske mladine pred volit-
vami v organe delavskega samo-

upravljanja in o letošnjem nagra-
jevanju brigadirjev.

V vseh naših gospodarskih or-
ganizacijah imamo mlade delavce,
ki prav tako kot starejši ustvarja-
jo sredstva, zato imajo tudi oni
pravico pri odločanju o razdeljevan-
ju teh sredstev. Znano je, da imajo
mladi delavci mnogo težav

konj so: pomanjkanje samskih stan-
ovanj, neurejena prehrana, plače
itd.

Nadalje so na plenumu razprav-
ljali tudi o izobraževanju mladih
članov DS. CK LMS večkrat orga-
nizira v izobraževalnem centru v
Bohinju razne seminarje za delav-
sko upravljanje. Pri zbiranju pri-
jav pa večkrat nastanejo težave in
nerazumevanja pri UO posamez-
nih tovarn. Imamo primere, da ne-
katera podjetja niso prijavila niti
enega mladega člana DS, na drugi

Montaža števcov na tekočem
traku v tovarni «Iskra»,
Kranj

Autobusno podjetje „Transturist“ v Loki

Letos večji vozni park

Autobusno podjetje „Transturist“ v Skofji Loki, ki prepelje dnevno okoli 6.000 ljudi, je mlado podjetje. Ustanovljeno je bilo pred šestimi leti in takrat je imelo sedem zaposlenih ljudi in tri avtobuse. Danes podjetje razpolaga s 27 avtobusi in desetimi tovornjaki ter zaposluje nad 100 ljudi. Na 23 rednih progah prevozi 30 tisoč potnikov. „Transturista“ dnevno 3.400 km. Število avtobusov pa bodo v letu 1960 še povečali na 36 in tako ustregli vedno večjim potrebam prebivalstva. Med poletno sezono bodo odprte tudi nove avtobusne proge.

Celotni plan so v „Transturistu“ lani presegli za 15%. Samo z desetimi tovornjaki so lani imeli 38 milijonov dinarjev prometa. Z nabavo novih vozil pa se bo ta številka občutno dvignila. Povečanje voznega parka pa nujno zahteva tudi nove garaže. Letos bo občina zidala veliko garažo ne samo za potrebe „Transturista“, pač pa tudi za potrebe ostalih podjetij.

Tudi v „Transturistu“ so uvedli nagrajevanje po učinku, toda le pri šoferjih, ki prevažajo s tovornjaki različno blago. Razmišljajo tudi, kako bi prešli na grupno nagrajevanje po obratih. Nagrajevanje po učinku pri šoferjih in sprevodnikih, ki prevažajo ljudi, za sedaj še ni vplajano, ker je težko izvedljivo.

Direktor podjetja tovariš **Veno Doljak** je povedal, da podjetje „Transturist“ skrbi tudi za stanovanja za svoje uslužbence. Letos bo podjetje dalo 12 milijonov dinarjev za nabavo stanovanj. Vsekakor je mladi kolektiv „Transturista“ v Skofji Loki eden izmed zelo prizadevnih kolektivov v škofjeloški občini.

V. R.

iz naših krajev

Priloge za Dan mladosti

Skofja Loka — Na zadnjem sestanku mladinskega komiteja v Skofji Loki so se pomenili o pripravah za proslavo Dneva mladosti v maju. Sklenili so, da bodo organizirali prireditve »Spoznajmo svet in domovino«. Nadalje bodo izvedli vrsto športnih tekmovanj med mladinci tovarniških aktivov in priredili zaključno proslavo, združeno z vsemi množičnimi organizacijami v počastitev 15. obletnice osvoboditve.

Uspesno delo članov ZB

Bled — Pred dnevi je imel na Bledu občinski odbor ZB Bled redno skupščino, ki se je je med številnimi delegati OO ZB blejske občine udeležil tudi zastopnik OO ZB Kranj Franc Konobelj. Ugotovili so, da je bilo delo dosedanjega odbora dokaj plodno. Člani omenjene organizacije so se zlasti izkazali lani ob občinskem prazniku, ko so odkrili več spominskih plošč in enega najlepših spomenikov na Gorenjskem v spomin padlim borcem in talcem blejske občine. Prav gotovo bodo tudi v prihodnje izpolnili vse naloge.

PRIPRAVE ZA 8. MAREC

Visoko — Na predlog Socialistične zveze na Visokem so ustanovili iniciativni odbor, ki bo za Dan žena — 8. marec — pripravil vse potrebno za ustanovitve Zveze ženskih društev Visoko. V zvezo bodo vključili vse delavke in gospodinjice in žene-zadružnice. Istega dne bodo pripravili tudi svečano akademijo.

ZA BOLJŠO PRODAJO LESA

Senturska gora — Danes bodo ves dan vaša predavanja o sežnji in sortiranju lesa v vasi Viševca pri posestniku Malešu.

Občni zbor OO RK

Jezerko — V polno zasedeni dvorani prosvetnega društva na Jezerskem je bil pred dnevi redni letni občni zbor osnovne organizacije Rdečega križa Jezersko, ki so se ga udeležili predstavniki političnih in družbenih organizacij tega kraja in tajnik občinskega odbora Kranj Edgar Vončina. Omenjena organizacija se s svojim aktivnim delom odlikuje pred ostalimi, saj ima članjenh kar 310 članov in članic. Komitije za razdeljevanje daril, za male asanacije, za krvodajalstvo, za borbo

proti tuberkulozi in alkoholizmu so bile zelo delavne. Tudi sanitarni odsek in zobozdravstvena služba sta se izkazali.

Volitve v Podnartu

Podnart — V Podnartu bodo 28. februarja nadomestne volitve za izvolitev novega odbornika ObLO Radovljica. V petek, 12. februarja so imeli zbor volivcev. Za kandidata so izbrali t. g. Cirila Rozmana, sedanjega predsednika Krajevnega odbora Podnart.

Praktično delo bodo prikazali v gozdu, kjer bodo posekali 12 kub. metrov bukovine. Predaval bo več inženirjev in gozdarskih tehnikov.

PREMAJHNA KLAVNICA

Skofja Loka — Mestna klavnica v Skofji Loki zakolje povprečno tedensko 60 goved, 100 telet in 200 prašičev. Prostori klavnice so zelo majhni in jih bo treba čimprej povečati. Trenutno najbolj potrebujejo hladilnico.

GRADNJA SANITARIJ

Britof. — V tovarni olja »Oljarica« v Britofu so že nekaj časa govorili o graditvi potrebnih sanitarij. V teh dneh so pričeli urejevati kopalnice ločeno za moške in ženske. Slednjih je v tovarni ena tretjina vseh zaposlenih.

PRIJETNO GOSTOVANJE

Predoslje. — Člani dramske sekcije DPD Jože Pakler iz Besnice so v nedeljo, 14. februarja zvečer gostovali v Prosvetnem domu v Predosljah pri polno zasedeni dvorani navdušenih gledalcev z burko v štirih dejanjih »OKENCE«.

Seja IO sindikalne podružnice v Plamenu

V petek, 12. februarja je bila v tovarni vrjakov Plamen v Kropi seja IO sindikalne podružnice. Razpravljali so o pripravah na občni zbor, ki bo 6. marca letos. Govorili so tudi o pripravah za letovanje v počitniškem domu, ki ga imajo v Pacugu pri Portoržu. Sklenili so, da bodo kupili še 5 počitniških montažnih hišic, da bodo redni dopust lahko izkoristili vsi člani kolektiva ob morju. Kupiti bodo tudi nekaj novih rekvizitov za šport in razvedrilo v počitniškem domu.

PLANINCI SO ZBOROVALI

Bled — V nedeljo, 14. februarja so imeli blejski planinci kar dva občni zbora. Dopoldne so se zbrali člani mladinskega oddelka Planinskega društva, popoldne pa člani Planinskega društva Bled. Razen številnih predstavnikov družbenega življenja občine se je obeh zborov udeležil tudi predstavnik Planinske zveze Slovenije. Na zborih so ugotovili dobre in slabe strani dosedanjega dela, člani zborov pa so dobili tudi precej koristnih smernic za nadaljnje delo.

NOVO GLASILO

Skofja Loka — Včeraj so na Občinskem komiteju v Skofji Loki razpravljali o izdajanju novega glasila za loško občino, ki bo nosilo naslov »Loški delavec«.

OBČNI ZBOR LT V »NIKO« ZELEZNIKI

V nedeljo dopoldan je imelo društvo ljudske tehnike tovarne »NIKO« v Zeleznikih svoj redni letni občni zbor, ki mu je prisostvovalo tudi več predstavnikov različnih političnih in družbenih organizacij.

Društveno delo v preteklem letu ni bilo najbolje. Manjkalo jim je prostora, finančnih sredstev itd., vendar je s svojimi 71 člani kljub temu doseglo lep napredek. Pred kratkim so zaključili 3-mesečni tečaj za polkvalificirane delavce, ki ga je obiskovalo 55 članov in članic. Tudi za leto so sprejeli obširen program dela. Vso skrb bodo posvetili učencem osnovne šole, ki jih bodo poučevali splošno tehniko. Nadalje bodo organizirali razne tečaje in seminarje za stanovanjske skupnosti, poskrbeli za lastne delavnice itd.

OBČNI ZBOR V ŠK. LOKI

V nedeljo, dne 14. februarja, je bil v Skofji Loki ob 9. uri redni letni občni zbor Zveze vojnih invalidov.

ZVEDELI SMO

● V Skofji Loki bodo uvedli nekakšno potujočo knjižnico v kovčkih. Tamkajšnja ljud. knjižnica, ki ima več kot 8000 knjig, bo namreč odsljed izposojala knjige tudi v oddaljene hribovske kraje. Kovčki s knjigami bodo v vsakem kraju ostali po 14 dni.

● Mladinsko okrevališče v Gozd Martuljku sprejme v poletnih mesecih tudi do 140 otrok z zaprti tuberkulozo. V januarju in februarju letos se je to število zmanjšalo na 45, kar je za zimске mesece običajno. Za predšolske otroke imajo v okrevališču vrtec, šolski otroci do 14. leta pa obiskujejo redno šolo.

● Ob kamniški progji v kraju Rodica so pred petimi leti v poslopih nekdanje graščine Groblje zasnilo urediti nekaj najnunejših učilnic ter internatske prostore za 60 slušateljev Višje gospodinske šole. Vendar so že lani sprejeli načrt, ki ga že postopoma uresničujejo. Ta obsega dograditev pritlične jedilnice, gradnjo nove šolske stavbe in gradnjo še enega internatskega poslopija, s katerim se bo povečala zmogljivost za 100%.

● V Čufarjevem gledališču na Jesenicah so imeli v letošnji gledališki sezoni že 5 premier. Tragedijo F. Schillerja »Marija Stuart« so uprizorili že sedemnajstkrat. Predstavo si je ogledalo 4.300 gledalcev.

● Loška mlekarina sprejme na dan iz obeh dolin (Selške in Poljske) okoli 3.500 litrov mleka, 1.400 litrov ga oddajo ljubljanski mlekarini, ostalo pa ljubljanski obrat predela v maslo in sir.

● V uredništvu glasila delovnega kolektiva industrije obute »Planika« so ugotovili, da je doslej sodelovalo pri tem časopisu 214 delavcev in uslužbencev, ki so povečini vsi zaposleni v tem podjetju. Zanimiva je ugotovitev, da je največ delavcev, in sicer 56,6 odstotka, medtem ko je uslužbencev 43,4 odstotka.

● Ze lani so pričeli z gradnjo kopalnice v Trziću. Dela so hitro napredovala. Letos pa bo potrebnih za ureditev kopalnice še približno 35 milijonov dinarjev.

Preddvor postaja pomembna turistična točka

Po lanskoletni otvoritvi umetnega jezera »Crnava« v Predvoru se je turistični promet zelo poživil. Turistično društvo Preddvor je ugotovilo, da je obiskovalo lani Preddvor 167 turistov, ki so imeli skupno 2023 nočitev. Za leto pričakujejo še številnejši dotok turistov, zato bodo poskušali oskrbeti več tujskih sob. Razmišljajo tudi o izboljšanju gostinskih kapacitet, o ureditvi trgovine in zdravstvene ter zobne ambulante, o ureditvi kina, javne razstevilnice, o prestavitvi pokopališča, ureditvi potoka, ureditvi bodo tudi okolice jezera itd. Ko bo vse to urejeno, bo Preddvor postal pomemben turistični center Gorenjske, za kar ima vse naravne pogoje.

OBRAZI IN POJAVI

Poznaš koga?

Vrsta za kino vstopnice se je bila razpotegnila od blagajne do vrat in se dlje. Tako pač kot vsake nedeljo dopoldne. Boris in Peter sta za trenutek obstala brez besede. Kakšna vrsta!

Neodločno sta pogledovala na dolgo »kačo« pred blagajniškim okencem.

»V vrsto bo treba,« je dejal Peter in debelo požrl. »Nič ne pomaga. Bolj ko razmišljava, daljša bo vrsta. Ljudje še vedno prihajajo.«

»Kar pojdi, če te mika!« ga je zavrnil Boris. »Jaz že nisem tak tepec, da bi se tamle preival.«

»Saj vidiš, ne gre drugače. Mimo ljudi ne moreš,« mu je prigovarjal Peter z znižanim glasom, da ne bi ostali slišali pogovora.

»Kako si naiven! Se ti pozna, da ne poznaš teh stvari. Pomagati si je treba!«

Medtem ko je Peter potrpečljivo čakal v vrsti, je Boris napeto pregledoval obraze čakajočih. Nikogar ni poznal! Jezilo ga je in nekaj je godrnjal predse. Ravno ko se je zbral in se pripravil, da bo nagovoril nekoga blizu blagajne, je našel boljšo rešitev. V vrsti nedaleč od blagajne je stala neka ženska, ki jo je bil nekoč spoznal. Menda je Mara? Da, prav Mara! Spomin je hitro deloval. Menda so se bili srečali na šabovski simulstanki! Če jo vljudno pozdravi in zaprosi za dve vstopnici, prav gotovo ne bo odrekla.

Tako je tudi bilo. Kablo se je priklonil in ji povedal željo. Potem je naglo skočil k Petru in ga potegnil za rokavo: »Kaj boš stal tu kot kip. Že imava vstopnici. Samo znajti se moraš. Ti sploh nisi za nič. Dandanes se moraš znajti!«

Ta pogovor oziroma dogodek ni zanimiv niti značilen. Misel, da je treba pač poznati nekoga, da brez tega nikjer ne gre, je zakoreninjena v nekaterih ljudeh tudi v primerih, ko ne gre zgolj za kinematografske vstopnice.

Ni dolgo tega, ko me je obiskal star znanec.

»Povedali so mi, da poznaš nekoga v tovarni X. Potrebnoval bi nekaj odpadkov...« je začel na dolgo in široko pripovedovati, kako mu je prav sedaj potrebna moja pomoč.

»Seveda poznam. Toda kot vem, zadostuje samo dopis. Prav nobenega poznanstva ni treba,« sem ga skušal prepričati.

»Že, že, morda je tako,« se je po dolgem prepričevanju branil, »toda, če nekoga poznaš, je še boljše.«

Zamislil sem vztrajal, da ni in ni treba poznanstva niti »drezanja«.

Nekaj podobnega mi je pripovedoval prijatelj.

Nekdo iz njegovega kraja je prišel k njemu v pisarno in ga zaprosil za pogovor »med štirimi očmi«. Odšla sta na hodnik in ko ni bilo nikogar, ki bi ju motil, je obiskovalec začel pripovedovati: Otrok je bolan. Drva mora kupiti, brat se ženi in pritiske nanj, naj mu pomaga. Dolgo je pripovedoval. So pač stvari in nevednosti, ki jih vsakdo pozna. Sedaj potrebuje denar. Ne od prijatelja, pač pa iz banke. Tam se dobi tudi denar, seveda je treba imeti poznanstvo.

Prijatelj je poslušal o težavah in končno prošnjo, ki je bila kar mila.

»Ti poznaš ljudi iz banke. Če rečeš besedo, bo stvar rešena,« je prosil.

Prijatelj ga je zaman prepričeval, da v banki ne posojajo denarja, marveč, da lahko dobi samo čeki. Potem se je spomnil, da ljubljanska hranilnica posoja tudi denar. Menda le v izjemnih primerih, kar odobri poseben organ.

Sovaščan se ni dal prepričati.

»Če nočeš drugače, pa vsaj telefon zavrti. To ti ne bo težko, saj jih dobro poznaš. Boš videl, da bo šlo,« je sovaščan vztrajal pri prošnji, in tudi ko je odhajal, ni bil prepričan, da se s poznanstvom ne bi moglo v komunalni banki dvigniti denarja.

Samo če poznaš koga!

Kako nevedna je ta misel! Zlasti v današnjem življenju!

K. M.

Kulturni razgledi

»CELJSKI GROFJE« V KRANJSKI GORI

Na zadnjem občnem zboru DPD »Svoboda« je igrala družina sklenila, da bo v letošnji sezoni uprizorila 3 odrska dela, med njimi tudi Kreftove »Celjske grofje«. Premiera je bil pred dnevi. »Celjski grofje« vsekakor sodijo med zahtevnejše odrske stvaritve, zato gre kranjskogorskim igralcem, med katerimi so v večini mladinci, vse priznanje. Režiser Ivan Marinko je prav dobro izoblikoval vse like, še večji uspeh pa je dosegel, ker je odkril precej mladih igralških talentov, s katerimi bodo v Kranjski gori odrosko dejavnost prihodnje močno poživili. — Da je uprizoritev »Celjskih grofov« uspela, potrjuje obisk gledalcev, ki so že štirikrat napolnili dvorano in s tem pokazali, da si želijo kvalitetnih gledaliških predstav.

»Celjski grofje« na odru v Kranjski gori

Na nocojšnji prireditvi bo imel razen tega uvodno besedo o Chopinu profesor Janko Pribošič.

ZANIMANJE ZA FILM

Skofja Loka — V tem tednu bodo v kinu »Sora« v Skofji Loki predvajali italijanski film »Vojna in mir«. Ker je med mladino za film veliko zanimanja, si ga bodo ogledali kar skupinsko.

NOVA UPRIZORITEV NA JEZERSKEM

V nedeljo ob 15. uri je dramska družina z Jezerskega imela premiero Hansa Tiemayerja — »Mladost pred sodiščem«. Delo je režiral Mirko Cegar iz Kranja, ki mu je uspelo dokaj težavno delo, postaviti na oder tako, da

je napravilo na gledalce močan vtis. Ustrezne like so ustvarili Ivan Podlogar kot sataik, Jožica Krč v vlooi Ade, njen oče Jurij Rebolj in nadzornica, katere lik je oblikovala Betka Semrov.

»VOHUNKA« TUDI V TRBOJAH

V soboto zvečer bo imela dramska družina iz Trboj premiero Korenove igre »Vohunka 907«. Kaže, da je omenjeno delo med gledalci zelo priljubljeno, saj »Vohunko 907« v tem času uprizorjajo mnogi odri širom po Sloveniji. Medtem ko so jo pred kratkim uprizorili v Podbrzjah, v soboto v Trbojah, bo v kratkem premiera tega dela tudi v Cerkljah.

S sodišča

ČE OČE POZABI SVOJE OBVEZOSTI

Po razvezi zakonske zveze sta dolžna bivša zakonca vsak po svojih gmohtih možnostih skrbeti za njune otroke. — J. F. iz Ljubljane se je leta 1956 na Jesenicah ločil od svoje žene. Po sodbi Okrožnega sodišča v Ljubljani bi moral od 29. decembra 1956 dalje plačevati za svojega sina Dušana mesečno po 1000 din. Očetovske obveznosti pa je z manjšimi presledki izpolnjeval le do 1. junija 1958. Po tem času pa je brez pravega vzroka prenehal plačevati preživnino. Zaradi tega je ostal na neplačani preživnini dolžan 18 tisoč dinarjev. Oremogočal je tudi sodno izvržbo nad svojimi mesečnimi prejemki s stalnim menjavanjem službe. Ker je neplačevanje preživnine kaznivo dejanje po členu 197 kazenskega zakonika, ga je sodišče v Radovljici obsodilo na 4 mesece zapora. Izvršitev zaporne kazni pa mu je odložilo za dobo dveh let pod pogojem, da bo v prihodnjih dveh letih mesečno

preživnino redno plačeval in da ne bo v zaostanku več kot za dva meseca. Če tega pogoja re bo izpolnil, bo moral odsedeti zaporno kazen.

NEPOBOLJŠLJIVI DOLGO-PRSTNEŽ

T. R. iz Hrušice je star šele 20 let, zaradi tatvin pa se je znašel že tretjič pred sodniki. Nazadnje se je zagovarjal zato, ker je vzel 14. decembra 1959 na škodo S. I. v Kranjski gori moške hlače in prižigalnik v skupni vrednosti 10.000 din. Dejanje je ra sodišču skesano priznal. Čeprav gre v tem primeru za tatvino predmetov razmeroma majhne vrednosti, ga je sodišče v Radovljici obsodilo na 4 mesece zapora, ker ga vse dosedanje milejše kazni niso poboljšale.

ČE VINČEK GOVORI

Z. J. je bil svoj čas zaposlen pri podjetju »Izolirka«, v obratu na Jesenicah. Ker je močno vdan alkoholu, mu mesečni prejemki niso zadostovali za

prekomerno popivanje in družinske potrebe. Zaradi tega si je skušal s tatvinami omogočiti dodaten vir dohodkov. Medseca novembra 1959 je vzel v Zelezarni na Jesenicah 32 kg odpadnega bronca, 18 kg odpadne medenine in 10 kg odpadne bakrene telefonske žice v skupni vrednosti 21.310 din, na škodo podjetja Izolirka pa še 7 kg odpadnega bakra v vrednosti 3500 dinarjev. Te predmete je potem prodal odkupni postaji trgovskega podjetja Odpad na Jesenicah, denar pa pretopil v nepogrešljivi alkohol.

Sodišče v Radovljici ga je obsodilo za obe tatvine na 5 mesecev zapora. Ker je oče petih otrok, mu je izvršitev kazni odložilo za dobo treh let z nadaljnjim pogojem, da do 1. maja letošnjega leta poravnava Z. J. vso povzročeno škodo, in še nadaljnjim pogojem, da začne do dne 1. maja 1960 z ambulantnim zdravljenjem alkoholikov, ker je bil neposredni vzrok, ki ga je pripeljal na pot kriminala — alkohol.

Pri določanju občinske politike je treba gledati na vse panoge

Govor predsednika SZDL tov. Mihe Marinka

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zdaj ne smemo preveč forsirati nadaljnega spreminjanja strukture prebivalstva. V Sloveniji imamo vsega skupaj samo 33% prebivalstva, ki živi od kmetijstva. V tem smo prišli že daleč in bomo šli v naslednjem obdobju še naprej, seveda pa v mnogo počasnejšem tempu in na drugi osnovi. Z razvojem in modernizacijo kmetijstva se ustvarjajo stalni presežki delovne sile, morali pa bomo zavreti prehitro prehanje previše delovne sile v industrijo, kolikor to ni zvezano z naglim povečanjem produktivnosti. — Produktivnost pa moramo razvijati predvsem tako, da bomo zboljšali proizvodna sredstva, stroje. V tovarnah, ki jih bomo mehanizirali in začeli uvajati avtomatizacijo, se bo število delavcev zmanjševalo. — Razvijati bo treba tiste dejavnosti, ki nam povzročajo velike preglavice. V poročilu je bilo omenjeno, na koliko potrošnikov pride ena trgovina. Ze samo to pove, kje skriplje, kje imamo premalo ljudi zaposlenih; v posredništvu, v servisih, v uslužnostnih obratih, konfekcijskih delavnicah, kjer bi se lahko zaposlile tudi ženske, ki so nelokirane v industrijskih središčih. Tako bi lahko obogatile izbiro proizvodov, in si izboljšale dohodke. Pri določanju občinske politike je treba gledati na vse panoge in vskladiti njihov razvoj. Problemi so tako pestri, da je treba v okviru občine uveljaviti enotno politiko, kar velja za vsa občino, da bodo vsi vedeli, kakšna je politika občinskega odbora, kako morajo delovati posamezni organi. V zvezi s tem je potrebna čimvečja razmejitev dejavnosti tudi znotraj Socialistične zveze, do bo v njej našlo svoj smoter družbene dejavnosti čimveč ljudi.

Doseči moramo, da se bo tudi mladina čimbolj angažirala v našem družbenem življenju in se po svoje uveljavila. V današnjih pogojih ji moramo omogočiti pravilno šolanje in jo pripraviti na življenje. Pritegniti jo moramo čimbolj v družbeno soodločanje. Pri tem pa

kaže najti pravičen odnos in medsebojno razumevanje: starejših do mlajših, mlajši pa morajo upoštevati in spoštovati starejše. Socialistična zveza je v današnjih pogojih izredno odgovoren činitelj in od nje je v marsičem odvisen nagli razvoj, ki bo zdaj, ko smo premagali glavne težave, še mnogo hitrejši. Če bo mednarodna situacija ugodna, ni nikogar, ki bi nam mogel ta polet ovirati. — Razvoj bo še bolj jasno pokazal, kako odločen činitelj je postala Socialistična zveza, v okviru katere delujejo komunisti, ki se sami in skupno z vsemi drugimi usposabljaajo za čedalje odgovornejše naloge v našem družbenem razvoju.

Letošnje naloge:

Vas Ribno je prijazen kraj blizu Bleda. Tjaka zelo radi zahajajo turisti poleti in pozimi. V vasi je precej kmetov, veliko pa je tudi delavcev in uslužbencev, zaposlenih na Bledu, v Lescah, na Jesenicah ali v Radovljici. V svoje okolice združuje Ribno tudi naselja Selo, Bodešče in Koritno. Vaščani teh naselij so pravzaprav tesno povezani s prebivalci Ribnega, saj jih združuje skupno delo v različnih družbenih organizacijah in društvih; imajo skupno kmetijsko združenje, in sicer v Ribnem; tamkaj jih združuje tudi Zadrudni dom, ki so ga zgradili pred leti in imajo v njem prostorno dvorano za pridelitve, razne družbene prostore in za organizacije, klubski prostor, v njem ima svoj sedež tudi kmetijska zadruga — skratka, vse se ob različnih priložnostih in potrebah shaja v velikem in ličnem Zadrudnem domu. Človek bi na prvi pogled sodil, da so se prebivalci teh naselij v mrzlih zimskih dneh zaprli v svoje hiše, koder čakajo blažjih »spomladanskih sapic«. Vendar

Iz leta v leto je Ribno mikavnejši turistični kraj

Foto: F. Perdan

Obisk v Ribnem pri Bledu

Letošnje naloge: vodovod in cesta

ni tako. Delo in življenje teče svojo pot kakor ob vsakem času. Obiskovalec ali gost se bo ob obisku v tem kraju kaj hitro prepričal, da življenje tamkaj tudi v mrzlih zimskih dneh ni izumrlo. Nasprotno: v razgovoru z občani bo kaj hitro zvedel marsikaj zanimivega o delu organizacij in društev, o dosedanjih uspehih itd.

Doslej je največ pobud za delo iz vrst članstva Socialistične zveze in prosvetnega društva. Kako si znajo prebivalci sami pomagati, lahko pove primer, ko so v minulem letu po sklepu osnovne organizacije SZDL in Rdečega križa uredili ob potoku vaško pralnico in s tem gospodinjstvom in pericam v vasi olajšali to težko delo. Vsaka družina je prispevala za ureditev pralnice 500 dinarjev, ostalo pa je dodal občinski ljudski odbor. Vendar ta primer ni osamljen. Nekaj podobnega je bilo tudi z ureditvijo in okrepitevjo vaškega električnega omrežja. Tudi v tem pogledu so organizacije znale izvesti skupno akcijo in pridobiti zanjo vse vaščane. Spet je vsaka družina prispevala svoj delež in DES Zirovnica je v razumevanjem podprla pobudo prebivalcev. Dela so se takoj pričela in napeljava bo kmalu gotova. — Splošna resnica je, da se lahko s skupnimi prizadevanji veliko doseže in če vsakdo vrže nekaj denarja na mizo za kak skupni namen, se ga kmalu nabere precej. To potrjuje tudi zadnji primer v Ribnem, ko so se na pobudo prosvetnega društva zbrale organizacije Zveze borcev, SZDL, Turistično društvo, Rdeči križ in prostovoljno gasilsko društvo.

Predlog je bil: televizijski sprejemnik. — Spet so prispevali vsak nekaj, ostalo pa je dala kmetijska zadruga. Ze več

kot teden dni se zbirajo občani pri novem televizijskem sprejemniku in si z zanimanjem ogledujejo oddaje. Primeren prostor so našli v Zadrudnem domu, kjer ima prosvetno društvo svoj klub.

Uspešne dosedanje akcije pa bodo prebivalcem spodbuda za nadaljnje sodelovanje v skupnih prizadevanjih tudi v prihodnje. Največji problem, ki tare ljudi tega kraja in vseh okoliških naselij, je vodovod. Po načrtu gradnje vodovoda na Bledu bodo z izgradnjo rezervoarja na Straži lahko dobila pitno vodo tudi ta naselja. Vaščani in vaše organizacije se že sedaj zavedajo, da jih v zvezi z gradnjo vodovoda čaka še težavna naloga. Dosedanji primeri sodelovanja pa kažejo, da bodo tudi to

delo ob podpori blejskega občinskega ljudskega odbora lahko uspešno opravili.

Ze nekaj let se zavoljo pomanjkanja sredstev zavlačuje tudi ureditev ceste Ribno—Bled. Cesta je za prebivalce ribenskega dela življenjsko važna, pomembna pa je tudi za tujski promet. Zato bo to nalogo ob podpori prizadetih vaščanov potrebno v prihodnje reševati med prvimi. Nekaj podobnega je tudi s cesto, ki povezuje naselja Mlino—Selo—Bodešče z Radovljico ob Savi. Za boljši razmah turizma nameravajo v prihodnje urediti tudi kopalnice pod Domom oddiha ob Savi in še vrsto drugih stvari.

Vendar pa so to že večja dela, ki jih vaščani sami ne bodo zmogli. —jb

Zapiski z obšnega zbora sindikalne podružnice Naklo

Pledna razprava o aktualnih problemih

Precej časa je že minilo od obšnega zbora sindikalne podružnice Naklo, pa kljub temu menda ne bo odveč, če danes nanizamo nekaj misli iz razprave. Ta je bila namreč zelo živahna, kljub temu, da se je obšnega zbora udeležilo le 30 članov. Ob koncu leta je vsak hotel kaj povedati o aktualnih problemih.

»Ne zdi se mi pravično, je začel prvi razpredati svoje misli, da se v zadrudnem svetu oase združuje samo veliki kmetje. Vanj bi morali nujno voliti tudi predstavnika delavcev, ki so zaposleni v zadrugi...«

Potem je začel pripovedovati o nepravilnem odnosu Okrajne združne zveze in Kmetijske poslovne zveze do nekaterih akcij v kmetijstvu. »Bilo je lani, ko so se

kmetje pritoževali, da so drevju s škropljenjem več škodovali kot koristili. Posamezne kemikalije smo mešali tako, kot so nam predpisali, vendar od strokovnjakov ni bilo nikogar, ki bi to kontroliral. Pridejo in samo vprašajo, če je poškropljeno. Vse preveč se zadržujejo v pisarnah in premalo na terenu, pri proizvajalcih. Tudi umetna gnojila zaradi tega kmetje včasih nepravilno uporabljajo. Trošiji jih, kadar jih imajo, ne pa takrat, ko največ koristijo.

Potrošniki se pritožujejo tudi nad visokimi cenami kmetijskih pridelkov. Tu je treba poudariti, da bodo pridelki še vedno dragi, dokler bo preveč posrednikov med proizvajalcem in potrošnikom. Razlika med nabavno in prodajno ceno je prevelika, posredovalci pre-

več zaslužijo ali pa jih je preveč.«

Drugi je govoril o problemih kmetijskega posestva.

»Deset let že delam na tem posestvu in v tem času se ne spominjam, da bi prišel k nam agronom in se z nami posvetoval, kaj naj pridelujemo in kako naj pridelujemo, da bo uspeh večji. Delovna sila na posestvu je najslabše plačana. Če nekoga delavca zaradi kraje ali drugih postopkov vržejo iz kateregakoli podjetja in če nikjer ne more dobiti službe, ga prosijo, če se hoče zaposeliti na kmetijskem posestvu. Tako se tu naberejo ljudje brez vsakršne moralne odgovornosti, z edinim ciljem — čimprej zapustiti posestvo, v tem času pa se okoristiti, kolikor se da. S takimi ljudmi ni mogoče delati.

Ljudje bežijo s posestev in mi se sprašujemo: zakaj? Zato, ker njihovi življenjski pogoji ne ustrezajo človeškemu načinu življenja. Plačani so po 38 din na uro, traktorist pa ima najvišjo dovoljeno postavko 59 din na uro. Ta človek dela več mesec za 12.000 din, brez premij in nagrad, pa tudi nadurnega dela mu zaradi slabega finančnega uspeha ne morejo izplačati.«

Potem je spregovoril delavec pri zadrugi: »Pri izdelavi tarifnih pravilnikov je bilo mnogo govora, naj delamo samoiniciativno. Poslušali smo priporočila Občinskega sindikalnega sveta in sestavili tarifni pravilnik. Za to delo smo porabili veliko časa. Ko pa je bilo končano, nam je Okrajna zadrudna zveza predložila nov tarifni pravilnik, ki je bil potem tudi sprejet. Zakaj torej nepotrebno delo?«

Oglasil se je še predstavnik krajevnega obrtnega podjetja: »Obrtnaj bi dopolnjevala industrijo, ker se laže prilagodi krajevnim potrebam. Zato morata industrija in obrt tesno sodelovati. O tem pa še težko govorimo. Samo en primer. Potrebovali smo valje za mlakničke. Koristno bi nam lahko služili taki, ki jih v tekstilni tovarni ne morejo več rabiti. Vprašal sem v Tiskanino in povedali so mi, da jih imajo. Ko sem jim povedal, iz katerega podjetja sem, so postavili tako visoko ceno, da jih nisimo mogli kupiti.«

G. P.

G. C. — P. N.

Poudarek na živinoreji in krompirju

V preteklem tednu je bil sprejet plan kmetijske proizvodnje loške občine za leto 1960. V kmetijski proizvodnji se bo po tem načrtu povečala proizvodna predvsem v živinoreji in pridelovalni krompirja. Lani so vzredili 1900 bekonov in mastnih prašičev, letos pa so plan zvišali na 2.340 bekonov. Goveje živine bodo letos po planu vzredili 369. Posebno že sedaj uspešno vzrejajo Kmetijsko posestvo na Suhi in zadrudna ekonomija v Poljanah. Z načrtnim pitanjem dosežejo tako teleta tudi do 300 kilogramov teže.

Kooperacijska proizvodnja med zadrugo in privatnimi kmeti je bila lani zadovoljiva. Plan tudi predvideva, da bodo kmetje v tem letu vlagali več sredstev v pridelovanje krmilnih rastlin, s čimer bodo lahko močno povečali tudi proizvodnjo mleka in mesa.

Letošnji plan predvideva tudi nadaljnji porast proizvodnje semenskega in merkantilnega krompirja. Lani so posadili semenski krompir na površini 83 hektarov. Ta površina bo tudi letos ostala približno enaka, predvidevajo pa znatno povečanje hektarskih domosov. V. R.

ali oddaja v disciplinski center za mladoletnike, ukrepi strožjega nadzorstva so strožje nadzorstvo starejši ali skrbnika, druge družine ali skrbstvenega organa, zavodski ukrepi pa oddaja v vzgojni zavod, v vzgojni poboljševalni dom ali v zavod za defektne mladoletnike. Novela kazenskega zakona ne vsebuje kakšnih preciznih pravil o tem, kdaj je treba kakšen vzgojni ukrep uporabljati. Z opisom karakterja vzgojnih ukrepov pa daje sodišče dovolj jasne smernice za njih uporabo.

Kaznovati se sme samo starejši mladoletnik, ki je ob storitvi kaznivega dejanja glede na svojo duševno razvikanost mogel razumeti pomen svojega dejanja in imeti v oblasti svoje ravnanje in pri katerem so podani drugi pogoji za kazensko odgovornost po določbah kazenskega zakona in če je storil tako kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana kazen hujša od petih let strogega zapora in pri mladoletniku zaradi hudih posledic dejanja in visoke stopnje kazenske odgovornosti, ne bi bili upravičeni vzgojni ukrepi. Kazen mladoletniškega zapora ne sme biti krajša od enega leta in ne

pristopiti iz istih pozicij, kot h kriminalu polnoletnih storilcev.

Novela kazenskega zakona glede ukrepov proti mladoletniku, ki ob storitvi kaznivega dejanja še ni bil star 14 let (otrok), stoji na istih načelih kot dosedanja kazenski zakonik. Tak mladoletnik se ne sme kaznovati in se tudi ne smejo zanj uporabiti vzgojni ali varnostni ukrepi. Glede takega storilca ukrene skrbstveni organ v mejah svojih pravic, kar je potrebno.

Novela kazenskega zakonika obdrži delitev mladoletnikov na starejše in mlajše. Mlajši mladoletniki so osebe v starosti od 14 do 16 let, starejši mladoletniki pa osebe v starosti od 16 do 18 let. Mlajši mladoletnik se ne sme kaznovati, temveč se mu smejo izreči samo vzgojni ukrepi. Glede uporabe vzgojnih ukrepov je starejši mladoletnik izenačen z mlajšim mladoletnikom, edina razlika je v tem, da se starejši mladoletnik lahko kaznuje s posebno kaznijo mladoletniškega zapora.

Za prevzgojo mladoletnikov imamo sedaj celo vrsto vzgojnih ukrepov. Novela kazenskega zakonika pozna disciplinske ukrepe, ukrepe strožjega nadzorstva in zavodske ukrepe. Disciplinski ukrepi so ukor

Novela kazenskega zakonika

(Nadaljevanje in konec)

Storilcu kaznivega dejanja ogražanja javnega prometa sme sodišče vzeti vozniško dovoljenje za motorno vozilo, če ga nima pa lahko izreče, da se mu ne sme izdati. Denar, vrednostni predmeti in vsaka premoženjska korist, ki je bila dosežena s kaznivim dejanjem, se storilcu vzamejo. Če to ni mogoče, se storilcu naloži, da mora plačati denarni znesek, ki ustreza doseženemu premoženjski koristi. Kakor je že omenjeno, je dosedanja kazen, prepoved opravljanja poklica, prenešana med varnostne ukrepe, je pa ta ukrep razširjen. Sodišče sme namreč storilcu kaznivega dejanja prepovedati opravljanje poklica, kar je bilo že do sedaj, razen tega sme prepovedati tudi opravljanje samostojne dejavnosti ali kakšne službe, s katero je zavezano samostojno razpolaganje ali rvanje na družbenim premoženjem ali pa njegova hramba.

Največje spremembe v kazenskem zakonu pa so spremembe v poglavju vzgojnih ukrepov in kazni za mladoletnike. Osnovni temelj za te spremembe je v glavnem v tem, da se k vprašanjem mladinskega kriminala ne more

Iz naših krajev

810 metrov nadmorske višine je vsak dan bliže dolini

Was brez ceste

Naravni pogoji za razvoj turizma, toda cesta in vodovod . . . - Gozdovi režejo krub

UREDITEV BOHINJSKE KLAVNICE

Bohinj:

Klanje živine za bohinjski trg že dalj časa predstavlja pereč problem. V vsaj občini so imeli samo eno večjo klavnico, ki ni ustrezala sodobnim pogojem dela. Potrošnja mesa pa je iz leta v leto večja. Tudi nagel razvoj in povečanje tujškega prometa sta narekovala

obnovitev in modernizacijo omenjene klavnice. Tako so tudi storili. Adaptirali so klavnico. Zaradi delne mehanizacije je delo mnogo lažje. Tako so rešili problem sodobnega klanja, pa tudi mesa jim ni treba več dovažati z Bieda in Radovljice, kar je ceno mesu še dvigalo. — on

GOSTOVANJE V DOLINI

Dovje:

V nedeljo, 14. februarja je na Dovjem gostovalo gledališče »Tone Čufar« z Jesenic z Držičevo komedijo »Tripte de Utočce« v režiji Marijana Beline iz Ljubljane. To je bila na Dovjem v letošnji sezoni prva gledališka predstava.

Martuljek:

Igralci kranjskogorske DPD Svoboda »Slavko Černe« so v Martuljku gostovali s Kreftovimi »Celjskimi grofi« v režiji Ivana Marinka. Pred Kranjskogorci so bili v Martuljku Jeseničani z Držičevo komedijo.

SKUPŠČINA GORENJSKE NOGOMETNE PODZVEZE

V soboto, 20. februarja bo ob 16.30 ur v prostorih Kluba gospodarstvenikov v Kranju redna letna skupščina Gorenjske nogometne podzveze.

Razpravljali bodo o delu podzveze lani in o disciplini igralcev in klubov.

KONCERT NA BLEDU

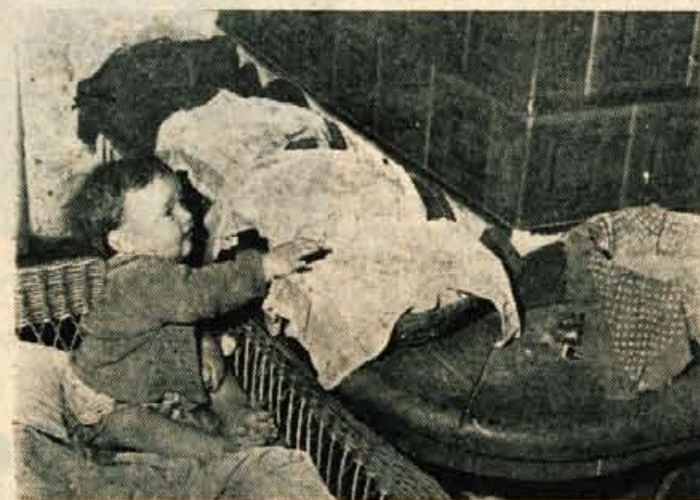
Jutri, v četrtek, 18. februarja ob 20. uri bo v kinodvorani na Bledu koncert Prešernovega pevskega zbora iz Kranja. Nastopali bodo moški, ženski in mešani zbor. Na sporedu so narodne in umetne pesmi.

Poskus ni uspel. Volja je morala kloniti. Pravezaprav motor avtomobila »Fiat 1100« je bil prešibak. Komaj smo se pripeljali na kraj Poženka, v podnožje, kjer pot zavije na Senturško goro, so se začela kolesa avtomobila vrteči, žel pa je vozilo ostalo na istem mestu, morda so se le kolesa še pogrezala v razmočeno ilovico.

Sofer je ugasnil motor, in hočeš nočeš smo peš krenili po raztrti in s kamni nesuti cesti na Senturško goro! Kljub temu, da je pot strma in da bi je skoraj ne smeli imenovati cesta, je čas hitro mineval. Komaj je peljal konj mimo nas neoložen voz s kupom hlodov ali drv, že je bil na vrsti drugi. Vestili so se drug za drugim, kot vagončki na krvavski žičnici. In ropot prvega še ni utihnil, že je bilo slišati drugega, oba pa sta se zlivala v prijeten akord, ki je značilen za kraje, kjer se ukvarjajo z drvarjenjem.

Približno uro hoda in prišli smo v vas. Prva hiša, prvo presenečenje. Skozi majhno okno, pod katerim sta stala majhen deček in deklica, bolj gola kot napravljena za zimski čas, so odmevali takti prijetnih ritmov, morda največjih in po vsem svetu znanih zabavnih orkestrrov. Kdo bi si mislil? V hribu, kamor tujec zlepa ne zaide — radio. In kasneje smo zvedeli, da

stovojnjo zbrali sredstva, zdaj pa se večkrat v večernih urah zbirajo okoli njega in gledajo na televizijskem zaslonu kraje in dogodke, za katere nekaj sploh slutili niso, da obstajajo.

Motiv iz kmečke hiše na Senturški gori

ni imajo tudi televizijski sprejemnik, in sicer v šoli, ki je bila med prvimi daleč naokoli, ki je dobila televizor. Zanj so domačini pro-

Medtem ko smo razmišljali o hitrem napredku vasi, saj je prva žarnica posvetila na Senturški gori šele leta 1952, smo bili že sredi današnjih dni; 11.30 Družina in dom; 11.45 Igrajo Veseli godci; 12.15 Radijska kmečka univerza — Stane Zorčič: Dosedanji rezultati vinske inšpekcije; 12.25 Prijubljene operne arije; 13.50 Poje Akademski orkester; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Vežna števila; 14.35 Operetni napevi; 16.00 Peško koncert ob starih; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Koncertni valčki; 18.00 Človek in zdravje; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana; 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled; 20.30 Mozartovi koncerti — 13. oddaja.

In če bi hoteli naše bežne vtise

srednjega bivanja med ljudmi Senturške gore zaključiti, moramo tudi mi zapisati, da je prihodnost vasi v novi cesti in vodovodu. Vse ostalo bosta ptem narekovala nova objekta. Razumljivo pa je, da se morajo obeh vprašanj najprej temeljito lotiti sami, njihova zainteresiranost pa bo pritegnila tudi druge, da jim bodo pomagali.

B. Fajon

Nezgode

K. T. iz Kranja si je pri padcu zlomila desno zapetje.

Na S. M. iz Strahinja je padla lestve in ji hudo poškodovala glavo.

V. G. iz Kranja se je opekla z vročo maslo po desni roki.

J. P. iz Kranja se je opekla po levi nogi.

A. P. iz Struževca se je ranil z brusom pri stroju in si poškodoval desno roko.

M. R. iz Tenetiš je na poti v službo padel s kolesom in se uderil v desno roko.

KINO

Jesenice »RADIO«: 18. in 19. februarja italijanski film »FORTUNELA«.

Jesenice »PLAVZ«: 18. in 19. februarja japonski film »LJUDJE TORPEDA«.

Dovje: 18. februarja egiptovski barvni cinemaskopski film »ZEMLJA SANJA«.

Bled: 19. februarja ob 17. in 20. uri jugoslovanski barvni cinemaskopski film »KAPETAN LES«.

Radovljica: 18. in 19. februarja ob 20. uri jugoslovansko-italijanski barvni cinemaskopski film »BELI VRAČI«.

Kropa: 18. februarja ob 19.30 uri italijanski film »DEKLETA 04«.

Naklo: 17. februarja ob 19. uri italijanski film »ANA ZAKEO«.

Kranj »STORŽIČ«: 17., 18. in 19. februarja ob 15., 17.45 in 20.30 uri ameriški barvni cinemaskopski film »DREVO ZIVLJENJA«. Igrajo Elizabeth Taylor, Montgomery Clift. — Zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana. — Matineja 17. februarja ob 10. uri francoski film »VELIKA ILUZIJA« — 18. februarja ob 10. uri italijanski film »ANA ZAKEO«. — 19. februarja ob 10. uri premiera nemškega vstavlison filma »DES, LJUBEZEN IN PESEM«.

Priskovo »TRIGLAV«: dne 18. februarja ob 17.30 in 19.30 uri italijanski film »ANA ZAKEO«.

Stružice »Svoboda«: 18. februarja ob 17.30 in 19.30 uri francoski film »VELIKA ILUZIJA«.

Cerklje »Krvavec«: 17. februarja ob 19. uri francoski film »VELIKA ILUZIJA«.

Skofja Loka »Sora«: 19. febr. italijanski vstav. film »VOJNA IN MIR« II. del.

Domžale: 17. in 18. februarja ob 18. in 20. uri francoski vstavision film »LJUBEZEN JE VPRASANJE«; 19. februarja ob 20. uri ameriški barvni film »RAZKOŠNA LADJA«.

Duplica pri Kamniku: 17. in 18. februarja ob 19. uri francoski cinemaskopski film »SAKRAMENSKA FRKLJA«.

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodajam zazidljivo parcelo v Predvoru. Naslov v oglašnem oddelku. 473

Prodajam seno in otavo. Matevž Masterl, Cragrob 11. 496

Prodajam motorno kolo »Zinder« 250 ccm. Senčur 115. 503

Prodajam nov biljard po ugodni ceni. Hafner Vencelj, Zg. Bitnje 91, Predvor. 543

»Delkatesa« Kranj razpisuje mesto poslovodje gostinskega obrata na Meistrovem trgu v Kranju. — Kandidati naj pošljejo prijave do 28. februarja na naslov »Delkatesa«, Kranj. 545

Dne 9. II. 1960 so bile izgubljene avtobusne vozovnice podjetja Sap-Turist Ljubljana na progi Ljubljana—Jezerko in to od postaje Fužine do Jezerkega. Naprosim najdištelja, da jih proti nagradi vrne na Avtobusno postajo Kranj ali podjetju v Ljubljani. 552

Prodajam 10 mm betonsko železo. Naslov v oglašnem oddelku. 553

Prodajam 2 prašiča težka po 50 kg. Vidmar, Zg. Brniki 24, Cerklje. 554

Prodajam vrežno kosilnico — »Krupps«, žensko italijansko kolo, novo, rdeče barve in ročno slamo-rezivo. Jenko Jože, Sp. Brniki 33, Cerklje. 555

Prodajam 7 mesecev starega psa — nemškega ovčarja z rodovnikom. Naslov v oglašnem oddelku. 556

Več prašičev težkih od 40 do 50 kg prodajam. Moše 10, Smednik. Prodajam plemenskega vola. Podbrezje 61, Duplje. 558

Prodajam NSU Prima 150 ccm. — Senčur 115. 559

Kupim dobro ohranjen moped. Naslov v oglašnem oddelku. 560

Kupim vseljivo hišo v okolici Radovljice. Naslov v oglašnem oddelku. 561

AMD Senčur organizira tečaj za mopediste. Prijave sprejema trgovina »Krvavec« do 22. februarja. 562

AMD Senčur organizira tečaj za poklicne traktoriste. Prijave sprejema trgovina »Krvavec« Senčur, Pričetek tečaja 23. februarja ob 16. uri v društvenih prostorih. 563

Seno zamenjam za krompir. — Studen, Pangerštica 6, Golnik. 564

Sobo, prežno, odstopim proti posojilu 100.000 d.n. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 565

Radio, popolnoma nov, »Tesla«, prodajam ali zamenjam za les ali deske. Jelenčeva 23, Priskovo — Kranj. 566

Stanovanje in hrano v bližini Kranja nudim tovarniški delavski. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 567

Upokoženki ali tovarniški delavski nudim opremljeno sobo. Ostalo po dogovoru. Predoslje 75. 568

Sprejem gospodinjstvo pomočnico. Dvema tovarniškima delavkama nudim stanovanje. Zalog 38, Cerklje. 569

Tovarniški delavki nudim hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 570

Nudim hrano in stanovanje tovarniški delavki. Naslov v oglašnem oddelku. 571

Tovarniški delavcu nudim hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku pod »Zraven avtobusne postaje«. 572

Televizijsko anteno prodajam. Naslov v oglašnem oddelku 573

Prodajam 3 prašiče, 12 tednov stare. Poizve se v gostilni Možjanca. 574

Sivalni stroj »Grützn« prodajam za 45.000 din. Jerina Helena, Klobosova 2, Sk. Loka 575

Prodajam bika, starega 1 leto. Vopovlje 16, Cerklje. 576

Topolino Fiat 500 C — odlično ohranjen, registriran za 1. 1960, prodajam. Naslov v oglašnem oddelku. 577

OBJAVE

OBVESTILO

Trgovsko podjetje »Kurivo« Kranj obvešča vse svoje strošnike, ki so nabavili premožg za gospodinjstvo v času od dne 1. januarja do 10. oktobra 1959, da imajo pravico zahtevati na podlagi predložitve računa povrnitev 5 odstotkov zneska od vplačane vsote za prevzeti premožg.

(Odlok o spremembi odloka o regresu pri prodaji kuriva za

Trgovsko podjetje »Kurivo« Kranj proda od svojih osnovnih sredstev:

1. 2 gumi voza, nosilnost 5 ton
2. 1 gumi voz, nosilnost 3 tone
3. 1 gumi voz, nosilnost 2,5 tone
4. 3 vozne konje
5. 5 konjskih vpreg

Vsa osnovna sredstva, ki so naprodaj, so na ogled dnevno vsak dan od 18. tega meseca. Prednost nakupa ima do 25. tega meseca socialni sektor.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste našo drago, nepozabno mamo

FRANČISKO AVGUŠTIN, roj. Krmelj v tako velikem številu spremlili v njen tih zadnji dom, izrekamo prisrčno zahvalo. Posebna hvala duhovščini, pevcem za ganljive pesmi, darovalcem cvetja in vsem, ki ste izrazili pismeno ali ustno sožalje in nam sfali ob težki izgubi ob strani. Prav vsem iskrena hvala.

široko potrošnja — Uradni list FLRJ, št. 52/59.)

Razlika se bo izplačevala do 10. marca 1960.

OBJAVE

Državni zavarovalni zavod v Radovljici nas je obvestil, da je izplačal Krž Janezu, Kokrški log 10, Kranj 4000 din za 10 % trajno delovno nesposobnost.

RADIO LJUBLJANA

ČETRTEK, 18. FEBRUARJA

8.05 Iz arhiva zabavne glasbe; 9.46 Jugoslovanske violinske skladbe; 10.10 Igramo za Vas; 10.40 Pet

KARLI in BOGDANU čestitajo k pomembnemu družinskemu dogodku kolegi iz redakcije

Vrtnarji in ljubitelji cvetja!

Priporočamo Vam naše prvorazredno seme orjaškega shabaud nagelna v različnih barvah, seme orjaških aster raznih vrst in različnih barv, orjaške cinije in vse vrste semen poletnega cvetja.

Zahtevajte naš najnovejši cenik!

Rasadnik Weber
Torda (Banat)

minut za novo pesmico; 11.00 Baletni intermezzo; 11.45 Petnajst minut s pevko Doris Day; 12.00 Kvintet »Kranjčani« in trio »Bardorfere«; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Lojze Avšič: Parnska reja roc; 12.40 Zname kajkavske pesmi; 13.30 Münchenski plesni orkester Max Greger; 13.50 Iz oper Vincenza Bellinija; 14.20 Sport in športniki; 15.40 S knjižnega trga; 16.00 Ob 150-letnici rojstva F. Chopina — VII. oddaja Scherzi in Fantazija; 17.10 »Če ti ne boš moj...«; 18.00 Turistična oddaja; 18.45 Radijska univerza — dr. Ivan Bonač: Bazedovka; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 20.45 Paragvajski pesem; 21.00 Literarni večer — Saša Vuga: Pokorno javljanje — ali pa tudi ne.

PETEK, 19. FEBRUARJA

8.05 Poje moški zbor »Svoboda I.« iz Hrastnika p. v. Viktorja Maloverha; 9.00 Naš podlistek — Stephen Petter: Kako koga prediščiti II.; 9.40 Koticček za mlade ljubitelje glasbe — Skladatelji opisujejo naravo; 10.10 Iz filmov in glasbenih revij; 11.00 Trideset minut v ritmu

Gledališče
PRESERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

Sreda, 17. februarja ob 19. uri: »CHOPINOV KONCERT« — izven

Priredi Glasbena šola Kranj Petek, 19. februarja ob 20. uri: Manzari »NASI LJUBI OTROCI« — izven

Mladini do 14. leta starosti vstop ni dovoljen.

Uprava podjetja »PEKARNA« Kranj razpisuje mesto blagovnega knjigovodje

Pogoji:

potrebna kvalifikacija z najmanj dve leti prakse v blagovnem knjigovodstvu ali podobno v gospodarskih organizacijah.

Nastop službe takoj.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja »Pekarna« Kranj do 25. februarja 1960 s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve.

RAZPIS

Razpisna komisija pri okrajnem sodišču v Kranju razpisuje dve delovni mesti

STROJEPISCA

Pogoji: dovršena osemletka in znanje strojepisja, ali pa naziv strojepisec III., II. ali I.a razreda. Plača po zakonu o javnih uslužbenih. Prošnje, pravilno kolkovane z dokazili strokovne izobrazbe in življenjepisom je vložiti pri Okrajnem sodišču v Kranju najpozneje v 15 dneh po objavi. Nastop službe po dogovoru. Kranj, dne 12. februarja 1960

Razpisna komisija

Komisija za razpis delovnih mest pri Komunalni banki okraja Kranj

RAZPISUJE

NATEČAJ ZA SPREJEM V SLUŽBO VEČJEGA ŠTEVILA USLUŽBENCEV

za podružnice v Kranju, Radovljici, Skofji Loki, Trzinu, na Jesenicah in Bledu.

Pogoj za sprejem je dovršena ekonomska ali popolna srednja šola.

Prošnje z dokazili strokovne izobrazbe in življenjepisom je vložiti pri Komunalni banki okraja Kranj najkasneje v 15 dneh po objavi.

Nastop službe takoj.

Kranj, dne 15. februarja 1960

Razpisna komisija

Najučinkovitejša termoelektrarna na svetu

Kaj je termodinamika? To je del fizike, ki proučuje zakone toplote, ravnovesja in spreminja v različne oblike energije. In kaj je njeno poglavito načelo? Čim višja je temperatura energijskega vira in čim nižja je temperatura prostora, v katerega odvajamo izrabljeno paro, temveč dela lahko dobimo iz določene količine pare. Če postaja para bolj vroča se zvišuje tudi pritisk in moramo graditi močnejšo opremo. Doslej so razne kovine že dalj časa držale pritisk pare in temperature stalno na isti višini. Sedaj pa se številni ameriški inženirji pripravljajo, da bodo napravili velik korak naprej. Električne termoncentrale že pureurejajo tako, da bodo izboljšali zid kritičnih pritiskov. Izoblikovali sta se dve vrsti novih termoncentral.

Zato, da so prav zdaj naskočili pritisk in temperaturo pare v termoncentralah, je več razlogov. Eden je prav gotovo nenehno prizadevanje industrije, da bi pridobila vire cenejše nove zlitine posebne vrste, ki prenašajo visoko vročino in visoke pritiske. Premagovanje pritiska so omogočile prav te zlitine.

Če pritisk v kotlu raste, postaja kubični meter vode vedno lažji, medtem ko je kubični meter pare vedno težji. Pri pritisku 224 atmosfer, to je kritični pritisk, sta voda in para enako težki ter se početa ločiti. Zato v opisani novi termoncentrali nameščajo take kotle, pri katerih separatorji vode in pare niso več potrebni.

ZARNICA ZA 8000 m²

Družba Philadelphia Electronic Company namerava zgraditi najučinkovitejšo termoelektrarno na svetu, super tlačni generator z 275.000 kW. Centrala bo delovala pod pritiskom 250 atmosfer in temperaturo 650 stopinj Celzija. Dve vmesni stopnji pregrevanja pare pa bosta pri 56 stopinjah Celzija.

Velika dvorana berlinskega radia Deutschlandshalle meri v tlorisu 80 krat 1200 kv. metrov, visoka pa je 22 metrov. Znana firma Osram je izdelala zanjo posebno ksenoforsko žarnico z močjo 65.000 wotov, ki menda razsvetli ogromno dvorano tako, da lahko na vsakem sedežu čitaš časopis.

TONI SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Ratista

58.

Zjutraj sta se s čemernimi obrazi ozirala izpred koč v vrhove, ki so tonili v meglah. Jozelj je duhal sneg. Mimo Skednjov sta se napolila domov. Jozelj je razmišljal o Boštjanu, Hermanu in Minki. Iz megle sta pogosto slišala gamse, ki so svarilno žvižgali, ko so ju dobili v nos. Sredi največje strmine sta bila, ko je nad njima zaropotalo kamenje, ki so ga sprožile bežeče živali. Stari se je kot maček pognal k skali in se prilepil k tlom, gost pa za njim. S peklenskim truščem so skale sicalle mimo njiju v bela brezna in se razbijale.

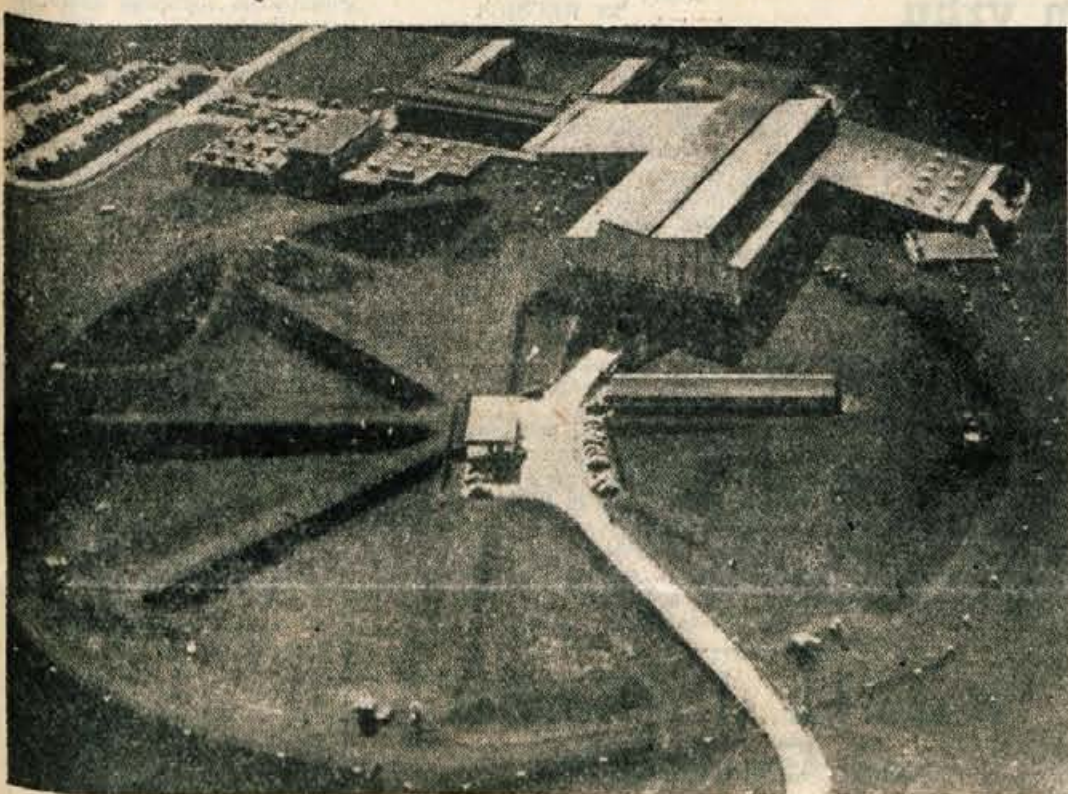
59.

Bila sta v plazju pod zadnjim skalovjem, ko je veter pretrgal meglo. V peceh je vlec zagledal starega gamsa. Herman si ni upal streljati. »Ali naj ga?« je lovec vprašujoče in zvito pomežiknil, češ saj prazen ne bo prispel domov. Herman je prikimal. V ognju se je pognal gams v prepad, se trkljal po skalovju, padel na mel in se pripeljal skoraj do njiju. »Takole se strelja.« Je pomislil Jozelj in samemu sebi čestital. Hermanu pa je dejal: Na Dunaju bodo veseli Vaše trofeje, in dvignil lepo in z močnimi roglji okrašeno glavo.

60.

Na ozki stezi na Bukovem hribu sta srečala Neka. Nesel je butaro drv. Umaknil se jima je, ju spoštljivo pozdravil, in povprašal: »Ali sta ga?« Jozelj ga je ostro premeril od glave do nog: »Kaj pa ti, ali si gledal po zankah?« »Na smrt mislim, ne na lov, poglejte osamelega starca.« »Na, pa potegni, mu je Jozelj ponudil steklenico. Nek si ni pustil dvakrat reči. Ko sta lovca izginita za ovinkom, je Nek vrgel na ramo butaro - kot bi bila iz perja in odštrkjal proti koči, kjer ga je čakal Boštjan. Doma je izvelkel izpod jopiča puško v dveh delih in oba sta se smejala.

Največji sinhrotron

V Meyrinu v Zenevi so pred nedavnim v prisotnosti številnih evropskih znanstvenikov, spustili v pogon veliki protonski sinhrotron, Evropskega centra za nuklearna raziskovanja. Ta sinhrotron, ki so ga začeli graditi že leta 1954, je največji akcelerator nuklearnih delcev na svetu in eden največjih nuklearnih objektov nasploh. — Spu-

stitvi v pogon so pristopovali tudi nekateri predstavniki naše države, ki je ena od ustanoviteljev Evropskega centra za nuklearna raziskovanja. Pri izgradnji sinhrotrona, sta razen številnih tujih podjetij, sodelovali tudi jugoslovanski podjetji Rade Končar in Ivo Lola Ribar. Na sliki: Obrati protonskega sinhrotrona v Meyrinu

BOJ PROTI MEGLI

V Sovjetski zvezi so pričeli na letališčih uspešno odpravljati meglo in oblake s pomočjo letala, ki leti s hitrostjo 200 kilometrov na uro in razpršuje na zameglenem področju kristalčke suhega ledu ter ionizirajoče srebro. Okoli teh umetno razpršenih kondenzacijskih jeter se prične megla vtekočinjati v kapljice in v 15 minutah lahko na ta način z enim letalom očistijo 5 km širok pas zameglenega področja.

Človek v nedotaknjem svetu Tihega oceana

V oblaku tekočega globinskega blata se je batiskaf, potapljaška ladja »Trst«, pred kratkim usel na dno Marjanske globeli v Tihem oceanu. Tako sta švicarski znanstvenik profesor Jack Pickard in ameriški mornariški častnik Donn Walsh, dosegla globino morja 11.521 m in odprla s tem znanosti novo poglavje.

Batiskaf je podoben podmornici in je opremljen z različnimi instrumenti, ki merijo prodor sončne svetlobe v vodo, vidljivost v velikih globinah, morske tokove, razne temperature in pritisk. Z vsemi temi napravami in instrumenti napolnjera gondola batiskafa je tako ozka, da oba znanstvenika - raziskovalca, nista mogla vzeti s seboj razen 16 ploščic čokolade, prav nobene druge hrane. Da prihranita baterije za globinske žaromete sta prestala 11 ur dolgo potapljanje v popolni temi. Zaloge zraka so zadostovale samo za 48 ur. Batiskaf »Trst« se je potapljaj zelo počasi. V bližini kraja, kjer je šel na dno, je nekaj sovjetska raziskovalna ladja minulo leto izmerila največjo morsko globino 11.034 metrov. Ko je Trst prišel do te globline, njegov epolog, naprava za merjenje globine z ultrazvokom še ni pokazal dna. Šele pri 11 tisoč 521 m je batiskaf sedel na dno.

Znanstvenika sta vključila dva majhna vijaka iz Trsta se je začel počasi premikati 30 m nad dnom. Nato so se prižgali žarometi na živosrebrno paro in osvetlili večno temo globinskega morja. Skozi posebno premenljivo okno sta znanstvenika opazovala svet globine, ki so ga osvetljevali reflektorji. Opazila sta mnogo različnih morskih živali, ki so se premikale po dnu in kar so razni biologi imeli za nemogoče, majhno ribico, dolgo približno 12 cm, ki je mirno plavala mimo okna. Na njero telo je deloval pritisk, ki ustre-

za tede devet velikih lokomotiv. V višini 11000 m, kjer je zrak zelo redek, ptič ne bi mogel živeti, v oceanu pa je tudi v najglobljih predelih življenje. Pol ure sta znanstvenika, odrezana od sveta, križarila po dnu Marjanske globeli. Na batiskaf Trst je pri tem deloval pritisk vode s približno 40.000 ton. Pri tej veliki globini je bila nevarnost, da na batiskafu zaradi velikanskega pritiska popustijo razni zaklopi, vendar je obema znanstvenikoma uspelo, da sta se čila in zdrava vrnila na površino.

Smučanje na bencinski pogon?

Pravijo, da je za nekatere smučarje navzlic žičnicam in udobnim hotelom ter planinskim postojankam preveč rapano. Zanje skušajo domiselni konstruktorji izdelati najrazličnejša vozila za vožnjo po belih poljanah. Američani so izdelali »SUN-Walley-Snowball« čudno vozilo, ki ga tvorita dve polkrogli, opremljeni s primernimi zarezami ob robovih. Sedež med obe polkrogli na nekaj, kar je podobno motornemu kolesu in pritisneš na plin, pa

si že smučar; tako vsaj mislijo Američani... Sicer pa tudi v Evropi ni mnogo drugače. Nekaj bavarski konstruktor je izdelal napravo »Ski-Pony«. Pet in pol konjskih moči ima bencinski motor, ki poganja varno zaščiten propeler, vse skupaj pa stoji na smučki. Smučar prime za ročaje in »Ski-Pony« ga vleče za seboj. — Svojevrsna naprava menda strašansko ropota in se celo premika naprej! Bela opojnost se torej »modernizira«!

Isaac Asimov 35 Jeklene kletke

»Prav imaš, Elijah, toda moj prvotni načrt se s tem ni bistveno spremenil. Skonstruirali so me, da bi opravljal cerebroanalize.«

»Se pravi, da analiziraš valove, ki prihajajo iz možganov?«

»Da. To je mogoče opraviti z merjenjem magnetnih polj, brez uporabe direktnega kontakta, če obstaja določeni sprejemnik. Moji možgani so tak sprejemnik. Ali na Zemlji ne poznate takega načina?«

Baley tega ni vedel. Zato je prezrl vprašanje in previdno rekel: »In kaj lahko zveš, če meriš možganske valove?«

»Misli ne, Elijah. Tu ali tam ujamem emocije, najboljše pa lahko analiziram temperament, potlačene nagone, motive iz človekova stališča. Jaz sem bil, na primer, tisti, ki je ugotovil, da komisar Enderby ni sposoben za umor pod pogoji, ki so prevladovali v času, ko je bil zločin storjen.«

»In oni so ga ertali iz spiska sumljivih samo zato, ker si ti to rekel?«

»Da. Jaz sem v tem pogledu zelo občutljiv stroj in so mi lahko popolnoma zaupali...«

Baley je spet nekaj šinilo v glavo. — »Počakaj! Komisar Enderby ni vedel, da ga cerebroanaliziraš, kaj?«

»Tega mu nisem povedal, da ga ne bi užalil.«

»Čisto preprosto si stal pri njem in ga gledal. Nobenih strojev, nobenih elektrod, nobenih igel in grafikonov.«

»Seveda ne. Jaz sem popolnoma samostojen stroj.«

Baley se je od besa in obupa zagrizel v ustnice. To je bila edina luknja, skozi katero bi se mogla izvleči obtožba, da je zločin storjen iz Mesta Vsemireev.

R. Daneel je izjavil, da je bil komisar cerebroanaliziran, a uro kasneje je komisar z očitno iskrenostjo zanikal, da bi sploh vedel, kaj je to. Bilo je gotovo, da noben človek ni mogel, kot osumljenec za umor, preiti težak postopek elektroencefalografskih merenj z elektrodami in grafikoni, a da se tega ne bi popolnoma zavedal.

Zdaj pa to ni bilo več res. Komisarja so cerebroanalizirali tako, da on za to ni vedel. R. Daneel je govoril resnico, pa tudi komisar je govoril resnico.

»Pa,« je rekel Baley ostro, »kaj pravi cerebroanaliza o meni?«

»Razburjen si.«

»To je veliko odkritje, kaj? Razumljivo je, da sem razburjen.«

»Toda tvoje razburjenje prihaja od vznemirjenj z notranjimi motivi. Na eni strani te tvoja zvestoba principom službe prisiljuje, da raziskuješ konspiracijo Zemljanov, ki so naju minulo noč obkrožali. Drugi, prav tako močan motiv, pa te preganja v nasprotnem smislu. To je jasno zapisano v elektromagnetskih poljih tvojih možganskih celic.«

»Moje možganske celice so že v redu,« je silovito bruhnil Baley. »Poslušaj, povem ti, da nima nobenega smisla raziskovanje te tako imenovane konspiracije. To preprosto nima nobene zveze z umorom. Tudi sam sem mislil, da mogoče ima zvezo. To priznam. Včeraj v kuhinji sem mislil, da sva v nevarnosti. In kaj se je zgodilo? Sledili so nama, midva sva jih pustila na travkih in to je bilo vse. To ni bila akcija dobro organiziranih in odločenih ljudi.«

Moj sin je brez težav našel najino prenočišče. Poklical je Odsek, pa je bilo. Niti legitimirati se mu ni bilo treba. Če bi nama najini dragi konspirativci želeli kaj hudega, bi lahko napravili prav tako.«

»Ali niso?«

»Vse kaže, da niso. Če bi želeli upor, bi ga lahko uprizorili v trgovini s čevlji, pa so vendarle odšli pred enim edinim človekom in revolverjem. Pravzaprav pred robotom in revolverjem, kar je še huje, kajti, ko so spoznali, kaj si, so vedeli, da revolverja ne boš sprožil. Oni so medievalisti. To so nenevarna bitja. Ti tega ne veš, ampak jaz bi bil moral vedeti. In bi tudi vedel, če me ves ta posel ne bi privedel v tako stanje, da gledam na vse prismojeno melodramatično.«

Pravim ti, da vem, kateri ljudje postanejo medievalisti. — Mehki, sanjaški ljudje, katerim je življenje tukaj pretežno in se izgublja v nekem idealnem življenju v preteklosti, ki nikoli ni obstajalo. Če bi mogel cerebroanalizirati celotno gibanje, kot moreš posameznika, bi prišel do zaključka, da niso vsi skupaj nič bolj sposobni za umor kot Julius Enderby.«

R. Daneel je počasi dejal: »Tvoje izjave nimajo za mene dokumentarne vrednosti.«

»Kaj hočeš reči?«

»Ti preveč hitro spreminjaš mišljenje. Tudi nekatera nesoglasja sem ugotovil. Nekaj ur pred večerjo si poklical doktorja Gerrigela. Tedaj nisi še nič vedel o moji vrečici za hrano in nisi mogel sumiti mene kot zločinca. Zakaj si ga potemtakem klical?«

»Ze tedaj sem sumil nate.«

»In včeraj ponoči si govoril v spanju.«

Baley je razširil oči: »Kaj sem govoril?«

»Nekajkrat si ponovil ime Jessie. — Mislim, da si govoril o svoji ženi.«

Baley je čutil, kako mu mišice popuščajo. Ves se je tresel, ko je rekel: »Mora me je tlačila. Ali veš, kaj je to?«

»Po lastni izkušnji, kajpada, ne morem vedeti. Definicija v mojem slovarju pa pravi, da so to težke sanje.«

»In veš, kaj so sanje?«

»Spet samo po definiciji v slovarju. To je iluzija resničnosti, ki jo človek doživlja v času začasne odsotnosti zavesti, kar imenujete spanje.«

»V redu. Naj bo tako. Iluzija. Kdaj pa kdaj pa je ta iluzija zelo stvarna. Sanjalo se mi je, da je žena v nevarnosti. Ljudje imajo pogostokrat take sanje. Klical sem jo. Tudi to se dogaja. To mi lahko verjameš na besedo.«

»Zelo rad bom to storil. Toda to me navaja na novo misel. Kako je Jessie zvedela, da sem robot?«

Baley je pot orosil čelo: »Menda ne bova spet o tem... govorice...«

»Zal mi je, da te moram prekiniti, partner Elijah, toda nobenih govorice nismo zasledili. Če bi bile, bi Mesto danes že kipel od vznemirjenja. Preveril sem vsa poročila, ki prihajajo v Odsek in povem ti, da govorice ni. Sploh jih ni. Kako je torej tvoja žena zvedela?«

»Kaj hočeš s tem? Ali misliš, da je moja žena član...«

»Da, Elijah.«

Baley je stisnil pesti, da je zapokalo. »Kratko in jasno ti povem, da ni in o tem ne bova več govorila.«

»To ti ni niti malo podobno, Elijah. Odkar si prevzel ta primer, si me že dvakrat obdolžil umora.«

»In ti hočeš, da bi se zdaj takole poravnala?«

»Ne vem, kaj misliš s to frazo. Popolnoma odobravam tvoje nagnjenje k temu, da me obdolžiš. Tudi vroke si imeš. Sicer nisi imel prav, a vzroki bi lahko bili tudi točni. Toda podobno močni dokazi obstajajo tudi za tvojo ženo.«

Te dni po svetu

VAL PROTESTOV

Francoski atomski poizkus v Sahari je izzval široko po svetu val ogorčenih protestov. V Kairu so se zbrali na konferenci voditelji enajstih dežel Azije in Afrike in sprejeli resolucijo, ki poziva dežele obeh celin, naj sledijo zgledu Gane ter blokirajo francosko premoženje na svojih področjih ali pretrgajo diplomatske odnose s Francijo. Tudi od drugod prihajajo podobni protesti, bodisi direktno v Parizu ali pa na sedež Organizacije Združenih narodov.

Najbolj zaskrbljujoča pa je vest, ki je začela krožiti brž po izvedenem poizkusu, da bodo v kratkem Francozi opravili tudi poizkus s vodikovo bombo. Francoski obrambni minister Pierre Messmer je dejal, da Francija z eksplozijo atomske bombe »še ni dosegla svojega cilja«.

VRENJE V ITALIJI

Kaže, da je francoska atomska bomba močno zamajala tudi položaj tistih državnikov v nekaterih evropskih državah, ki so bili pripravljivi ob saherskem poizkusu vladno močati ali pa so ga celo odobraval. Tudi v Italiji je eksplozija francoske bombe v Sahari izzvala ogorčene proteste in hkrati povzročila zaskrbljenost in negotovost med vsemi sloji prebivalstva. Vlada sicer poskuša z ukrepi o strogem nadzorovanju radioaktivnosti, prepričati ljudi o njihovi varnosti, vendar kaže, da je javnost mnogo bolj vznemirjena, kakor so doslej hoteli priznati vladni krogi.

Francoska bomba je dala spodbudo levčarskim silam, da začnejo akcijo proti Segnjevovi vladi in njeni desni orientaciji.

RAZPLET?

V ponedeljek je indijski ministrijski predsednik Nehru prebral v parlamentu poslanico, ki jo je bil 5. februarja poslal kitajskemu ministru predsedniku Ču En Laju. V poslanici predlaga, naj bi se konec prihodnjega meseca sestala oba ministrijska predsednika v Delhiju in razpravljala o obsejnih sporu. Vsekakor je Nehrujeva pobuda osnova za morebitne razgovore za končno ureditev obsejnega spora, ki se je razvnel lani.

NOVO VODSTVO

Na Dunaju so že pretekli teden izvolili novo vodstvo avstrijske ljudske stranke. Kancler Raab se je namreč umaknil s tega položaja, izpraznjeno mesto pa je zasedel dr. Gorbach, dosedanji predsednik pokrajinskega odbora za Štajersko. Vsekakor se bo ljudska stranka pod novim vodstvom obrnila še bolj na desno, kar potrjuje Gorbachov »akcijski program«, ki ga je v ponedeljek prebral novinarjem.

TELESNA KULTURA
Wolkovski prihodnjo sezono spet na Jesenicah?

V odmoru druge tretjine sobotne tekme med Jesenicami in Beogradom smo v garderobi srečali tudi trenerja jeseniških fantov z ledene plošče Andreja Wolkovskega. Postavili smo mu nekaj vprašanj:

»Kako ste zadovoljni z igro jeseniškega moštva?«

»Poudariti moram predvsem to, da znajo dobro igrati na dobrem ledu, kar je edini pogoj za dober hokej. Pohvaliti moram tudi mladince, saj so se Felc, Smolej in Tišler v prvi ekipi dobro uveljavili.«

»Povejte, kaj še manjka vašemu moštvu?«

»Menim, da je tu najvažnejša tehnika in treba bo še leto ali dve krepko prijeti za delo, da se bomo dokončno lahko merili s srednjeevropskimi moštvi. Sicer pa igrajo jeseniški fantje že sodoben hokej.«

»Kaj pa menite o ostalih ekipah, ki tekmujejo v zvezni hokejski ligi?«

V ligi mi je skoraj najbolj všeč beograjski Partizan.

Za Ljubljane pa bi imel edino pripombo, da v vseh primerih ne znajo igrati fair. Ne znajo se zagristi v borbo za zmago in prenesti ostre igre, kot jo pravi hokej zahteva.«

Zimski treningi se bodo kmalu končali in preselili se bomo spet na prosto

»Kaj pa sodniki?«

»Tu bi imel lahko veliko pripomb, rečem pa samo to, da v Jugoslaviji ni dobrega hokejskega sodnika.«

»Ali nameravate prihodnje leto spet trenirati Jesenice?«

»Če je pripravljena uprava kluba, da še treniram to moštvo, sem tudi sam pripravljen, da pridem spet na Jesenice.«

»In za konec, kako se počutite na Jesenicah?«

»Počutim se kot doma.« M. Z.

Jesenice dobijo težko pričakovano kopalnišče

Tudi na Jesenicah so prišli do zaključka, da je skorajni čas, da v tem industrijskem središču zgradijo letno kopalnišče. Kajti doslej so se morali Jeseničani posluževati malega kopalnišča na Ukovi, ki ne ustreza niti otrokom, kaj šele odraslim. Zaradi tega so bili Jeseničani vezani samo na Blejsko jezero.

Letos kaže, da bodo Jesenice kmalu dobile tudi ta prepotrebni objekt. Kopalnišče bodo zgradili na zemljišču za novo osemletko. Bazenu bo ustrezal olimpijskim predpisom ter bo sredstva v njega in-

vestirala Zolezarna, ker ji bo hkrati služil kot vodni rezervoar v primeru požara. Ostale objekte okoli bazena — tu so misljene kabine, omarice, prhe in bife — bo gradila občina in je za gradnjo že predvidenih 48 milijonov dinarjev.

Gradnjo letnega kopalnišča na Jesenicah je prevzelo gradbeno podjetje »Sava«. Z zemljiškimi deli so že začeli, medtem ko bodo z dokončno dograditvijo bazena nadaljevali letos spomladi. Tako upamo, da se bodo Jeseničani že letošnjo sezono kopalji v novem bazenu.

A. M.

Priprave na Črnem vrhu

Te dni se zbirajo na Črnem vrhu nad Jesenicami ekipe članov Ljudske milice iz raznih okrajev in trenirajo na tamkajšnjih smučiščih. Med prvimi so prišli iz Maribora, zatem iz goriškega okraja in od drugod. Tudi iz našega okraja so že tam.

Občni zbor AMD Podnart

Preteklo soboto, 13. februarja, je bil v Podnartu redni letni občni zbor AMD Podnart. Občnega zbora se je razen številnih gostov in delegatov udeležil tudi podpredsednik OLO Kranj Ivan Bertonec.

V poročilu predsednika je bilo med drugim poudarjeno, da ima društvo 262 članov, od katerih je 112 motoriziranih, od tega je 50 mopedov, 48 motornih koles in 14 avtomobilov. Lani je opravilo amaterski izpit 48 članov društva. Tako je v petih letih obstoja, društvo osposobilo nad 200 voznikov amaterjev. Razen tega je pri društvu opravilo izpit za moped 65 voznikov.

Sklenili so tudi, da bodo v prihodnje poživeli delo pionirskih krožkov.

C. R.

Gre za treninge in priprave pred republiškim tekmovanjem Ljudske milice, ki bo 26. in 27. februarja. Pomerili se bodo v patrolnem teku na 10 km s streljanjem, ter v veleslalomu na dolžini 1200 m. Za udeležence na tem treningu bodo pred tekmovanjem organizirali še izbirne tekme in tako sestavili tekmovalne ekipe.

To tekmovanje članov Ljudske milice rima namena gojiti vrhunskih športov. Nameravajo le utrjevati kondicijo in vsestransko sposobnost in spretnost pri opravljanju službe. Tako je letos razen sedanjih smučarskih tekem predvidena še ocenjevalna in spretnostna vožnja z motornimi vozili, tekmovanje v streljanju, v plavanju in v atletiki ter tekmovanje v jiu-jitsu.

L. C.

Košarka si utira pot na Gorenjsko

Lani, junija je bila v Kranju ustanovljena Gorenjska košarkarska podzveza. V zelo kratkem času svojega delovanja so marljivi mladi športni delavci že zabeležili prve delovne uspehe. Ustvarili so nove košarkarske klube na Bledu, Zelenikih, Zireh in Kamni gorici. Nove klube pa nameravajo ustanoviti še v Trzinu, Zirovnici, Bohinjski Bistrici in v vseh krajih, kjer so zato dani pogoji.

Prav v zadnjem času je podzveza organizirala zimsko prvenstvo Gorenjske v košarki. Tekme igrajo klubi vsako nedeljo v telovadnici Srednje tehnične tekstilne šole po lig-

NOVE SEKCIJE

ZA SE USPEŠNEJŠE DELO DRUŠTVA

Telesnovzgojno društvo Partizan Javornik - Koroške Bole, je na nedavnem občnem zboru, ki je bil pretekli teden, pregledal svoje delo. Zbor je ugotovil, da je njihovo društvo eno najdelavnejših družbenih organizacij v tem kraju, saj ima vključenih kar 337 članov in članic. Članstvo je lani med drugim opravilo 12.254 vadbenih ur. Zlasti živahna je bila razprava o tekmovanju za pokal »Dela«. Članstvo je bilo namreč mnenja, da društvo ni bilo pravilno ocenjeno, ker se je v okviru Gorenjske uvrstilo šele na 4. mesto.

Plodna razprava je dala vrsto sklepov za delo v prihodnje. Tako so med drugim sklenili, da bodo letos zgradili prizidek doma, saj je nujen potreben, ker bo v njem umivalnica s tušem ter prostor za inventar in orodje. Prav tako si bodo zgradili tudi letno igrišče, ki ga bo lahko uporabljala tudi šola. V kolikor bodo na razpolago finančna sredstva, bodo uredili še nekaj drugih društvenih prostorov in stanovanj za hišnika. Včlanili bodo v društvo še vse neorganizirano mladino in ustanovili nova sekcije, in sicer za odbojko, roketmet, namizni tenis in lahko atletiko.

ABC

Sklepanje delovnih pogodb v privatnem sektorju

Pretekli teden se je pričelo sklepanje pogodb med delavci in delodajalci v privatnem sektorju. Organizacijo je prevzel Občinski odbor sindikata obrtno-komunalnih delavcev. Delovne pogodbe za delavce so v okviru kolektivne pogodbe, ki je bila sklenjena med Okrajnim sindikatskim svetom in Obrtno-zbornico okraja Kranj.

Kolektivna pogodba je pomankljiva, ker je v njej zagotovljena samo minimalna postavka, obsegajo pa bi morala vsaj še en razred za delavce, ki imajo nad pot letne prakse. Minimalne postavke so sicer zadovoljive, vendar se delavci branijo izplačevati le te nižje kvalificiranim delavcem. Zanimiv je primer mojstra, ki je doslej lani jeseni izučnega kvalificiranega delavca-mizarja doslej plačeval po 38 dinarjev na uro, zdaj pa nikakor ni mogel razumeti, da mu more postavka povisati na 64 dinarjev.

Opaziti je tudi primere skritih dogovorov, kjer se navaja nižja postavka kot jo mojster dejansko plačuje, to pa zato, da je treba manj oddvajati za socialno zavarovanje. Delavci še se ne zavedajo, da jim bo to v staležu ali pri upokojitvi škodovalo.

Opaziti pa je napredek pri izplačevanju trinajste plače oziroma posebne nagrade ob koncu leta.

SAVA, PODMEŽAKLA IN HRUŠICA

S statuti stanovniških skupnosti pred ObLO

Jesenice, 16. februarja.

Jutri, v sredo bo seja Občinskega ljudskega odbora Jesenice. Razen drugih zadev je na dnevnem redu tudi razprava in potrjevanje statutov stanovniških skupnosti za območje Savo, Podmežaklo in Hrušica, ki jih je Svet za komunalne zadeve in gradnje že sprejel. Razen svetov stanovniških skupnosti v teh krajih, so o osnutkih statutov govorili tudi volivci na zborih in predlagali nekatere dopolnitve.

Na dnevnem redu jutrišnje seje je tudi razprava o predlogu družbenega načrta in proračuna OLO Kranj in poročilo o dejavnosti tržne inšpekcije in sodnika za prekrške. Pripravljenih je tudi več odlokov in predpisov, ki jih bodo predložili odbornikom v razpravo in potrditev.

Škem sistemu. Tekmovanje bo trajalo predvidoma do 1. marca. Na zimskem prvenstvu sodeluje kar 24 ekip članov, članic, mladincev, mladink, pionirjev in pionirk. Te ekipe so iz Jeseric, Javornika, Škofje Loke, Medvod, Radovljice in Kranja.

Prvo kolo so igrala moške ekipe v nedeljo 7. februarja, v nedeljo 21. februarja pa bo nadaljevanje moške lige.

KOPALIŠČE IN HOKEJ V ZIROVNICI?

Pred dnevi je imelo TVD Partizan Zirovnica svoj redni letni občni zbor. Razprava, v kateri je sodelovalo 17 govornikov, je dopolnila dobro pripravljeno poročilo in hkrati opozorila na nekatere slabosti. Društvo šteje 170 članov, ki vsi bolj ali manj aktivno sodelujejo v društvenih sekcijah.

Na občnem zboru so sprejeli nekaj sklepov, med drugim tudi to, da bodo uredili kopalnišče na potoku Radovni in organizirali hokejsko sekcijo pri društvu.

-an

TUDI BLEED IMA OBČINSKI STRELSKI ODBOR

V nedeljo dopoldan je bil na Bledu ustanovni občni zbor Občinskega strelskega odbora Bled. Po sprejetju programa novoustanovljenega odbora so izvolili 11-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor ter disciplinsko sodišče. Za predsednika upravnega odbora so izvolili Egidija Sorlija z Bleda. V okviru tega odbora bodo delovale strelske družine z Bleda, Gorj in Bohinjske Bole ter sekciji v Ribnem in z osonce šole. Novoustanovljeni odbor bo imel precej dela, poskrbeti bo moral za ustanovitev še nekaterih družin, za ureditev strelišč za zračno puško in malokalibrsko orožje, za finančna sredstva itd.

-an

● Mladinci strelske družine »Bratstva - enotnost« iz Kranja so v nedeljo, 7. februarja, na občinskem strelskem tekmovanju na Primskovem z doseženimi 2331 krogi osvojili prvo mesto.

80 % vseh delodajalcev, ki plačujejo svoje delavce na uro, je pristalo na izplačilo trinajste plače kot na nekako delitev čistega dohodka.

V prihodnje bi bilo treba kolektivne pogodbe poslati tudi vsem delojemalcem, ker jih večina ne ve, da le-te sploh obstojajo, niti ne, kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Nejasnosti so tudi glede dopustov, odpovedi, delovnega časa itd.

N. P.

Za vzgojo gumarskega kadra

Kranj, 15. februarja.

Danes ob 15. uri je bila v prostorih Industrijske gumarske šole v Kranju otvoritev gumarsko-kemijskega oddelka Tehnične srednje šole Kranj. Otvoritvi so prisostvovali predstavniki tovarne »Sava«, predstavniki Občinskega ljudskega odbora Kranj, predavatelji in nekaj učencev. Svečanost je otvoril direktor Tehnične srednje šole, nato pa je govoril direktor tovarne »Sava« Drago Dolinšek, ki je predvsem poudaril pomen tega oddelka Tehnične šole za tovarno.

Ze zdaj primanjkuje srednjega gumarskega vodilnega kadra, po rekonstrukciji, ki je v teku, pa bodo potrebe še precej večje.

Za gumarsko-kemijski oddelk Tehnične srednje šole v Kranju se je prijavilo že okoli 60 kandidatov. S poukom bodo v kratkem pričeli. Šola bo trajala tri leta, pouk pa bo štirikrat tedensko v popoldanskih urah.

Razgovor z dijakom kranjske gimnazije Antonom Prestorjem

Prostori in denar

Obiskali smo Antona Prestorja, dijaka 4. razreda gimnazije v Kranju in tehničnega sekretarja strelske družine »Pavla Mede-Katarina«, ki je bila letošna ustanovljena na gimnaziji. Postavili smo mu nekaj vprašanj o tem, kaj meni o športu na šolah in kakšen šport je za mladino najbolj primeren. Odgovoril je takole:

»Šport je prijeten zlasti med šolsko mladino, saj se po večernem sedenju dopoldan in popoldan v šolskih klopih kar prileže kakšna urica igranja odbojke, rokmeta ali košarke. Menim, da je za dijake najkoristnejši roketmet, odbojka, smučanje, sankanje, plavanje, streljanje, splošna in orodna telovadba.«

»Kakšne športne panoge pa gojite na vaši gimnaziji?«

»Gojimo različne športne panoge, predvsem pa splošno in orodno telovadbo, za kar imamo na razpolago tudi telovadnico. Moram poudariti, da je na naši gimnaziji izredno zanimanje tudi za strelski šport. Pred letom je bila na šoli še strelska sekcija. Letos pa smo ustanovili lastno družino in ji nadeli ime padlih narodnih herojev »Pavla Medeta in Katarine«. Družina šteje danes 50 članov in je v njej včlanjenih že 15 deklet.«

»In kakšno funkcijo opravljate vi v družini?«

»Sem tehnični sekretar in sem pravkar končal inštruktorski tečaj.«

»Ali nam lahko poveste, kakšne uspehe ste dosegli v strelskem športu?«

»Udeležil sem se že raznih tekmovanj od družinskih do okrajnih. Moj najboljši rezultat je 187 krogov od 200 možnih.«

»Katero orožje vas najbolj veseli?«

»Najbolj me veseli malokalibrska puška in vojaška pištola.«

»In kakšne pogoje ima družina za razvoj?«

»Od strani šole je popolno razumevanje. Imamo še slabe prostore in nam primanjkuje nekoliko denarja. Razen tega imamo še dve malokalibrski puški in deset zračnih, ki pa so že sila iztrošene in bo treba misliti na nove. Ker je med našimi dijaki za strelski šport izredno zanimanje, sem prepričan, da se bo družina kmalu uveljavila tudi na najpomembnejših tekmovanjih.«

-an

LJUDJE IN DOGODKI

Boj za »tretjega«

Kaže, da diplomacija Združenih držav Amerike nima poslušnih za upravičene zahteve latinsko-ameriških držav. O tem je dokazov več kot preveč. Za ilustracijo naj navedemo samo zadnji primer Dominikanske republike. Kot v posmeh demokraciji in svobodi, o kateri v ZDA mnogo govorniki, so pristojni državni funkcionarji podprli Truhillovo diktaturo s »počitniškim izkretnostjo« ameriških čet, namesto da bi obsodili početja dominikanskega diktatorja, ki je pozapril okoli 1200 rodoljubov.

Jasno je, da je taka politika močno zmanjšala ugled in politični vpliv ZDA v latinsko-ameriških državah. Zato se bo 26. t. m. podal na pot po Latinski Ameriki sam predsednik ZDA Eisenhower. Potoval bo predvsem zato, da spozna probleme teh dežel in povrne izgubljeni ugled ZDA v teh deželah. Žal pa bo obiskal samo Brazilijo, Argentino, Urugvaj in Čile, torej države, v katerih se ne bo mogel tako neposredno spoznati za zahtevami, ki jih danes postavljajo na dnevni red ljudje v Južni in Srednji Ameriki, t. j. ognji se bo vsem tistim kritič-

nim področjem, kjer je zgrešenost dosedanje politike ZDA prišla najbolj do izraza.

Tu bi lahko našli Panamo, v kateri so ZDA ustvarile državo v državi, Venezuelo, kjer hočejo za vsako ceno zaščititi svoje petrolejske interese, Ekvador, kjer poskušajo izpodrinuti nacionalno kmetijsko proizvodnjo, Kubo, kjer poskušajo vreči revolucionarni režim, prav tako kot so 1953. leta zaradi »banauske krize« vrgli vlado v Gvatemali in podobno.

Ker neposredne vojaške grožnje vsekakor niso popularne, so Američani začeli groziti Kubi z gospodarskimi ukrepi, ki naj bi zavrlje, če že ne uničile kubansko nacionalno ekonomijo. Kuba je namreč dežela plantaž sladkornega trsa. Sladkor predstavlja osnovni izvozni artikel te dežele. Ta enostranost v kmetijski proizvodnji je najbolj otipljiv dokaz polkolonialnega položaja, v katerem je bila Kuba v obdobju Batistove diktature. Tedaj so se ZDA obvezale, da bodo vsako leto odkupile dobršen del kubanskih viškov sladkorja in to po višji ceni kot se formira na svetovnem tržišču. Kot prve

ukrepe proti revolucionarni vladi Fidela Castra so nekateri ameriški državniki predlagali ukinitve uvoza kubanskega sladkorja in prekinitev tovrstne pogodbe.

Ko se je prejšnji teden mudil na Kubi sovjetski podprednik vlade Mikojan, ki je prišel tja odpret sovjetsko razstavo znanosti in tehnike, se je med drugim razgovarjal s kubanskimi voditelji tudi o nekaterih političnih in gospodarskih vprašanjih. Iz uradnega sporočila je razvidno, da so razgovori potekali v zelo prišernem ozračju in da sta obe državi potrdili svojo privrženost politiki aktivne koeksistence. Nadalje sta sklenili, da bo Sovjetska zveza kupila že letos od Kube 425.000 ton sladkorja, v prihodnjih štirih letih pa vsako leto po milijon ton sladkorja. Razen tega bo Sovjetska zveza odobrila Kubi kredit v višini 100 milijonov dolarjev in ji nudila, če bo to potrebno, tehnično pomoč.

Kuba je postala vozišče bloksovskih nasprotij, sladkor pa barometer za merilo odnosov med blok in hkrati konkreten primer prenašanja tekmovanja z vojaškega na gospodarsko področje. Jasno je, da tako stanje prav nič ne prispeva k normalizaciji odnosov v svetu, marveč samo spodbuja k medsebojnemu obkroževanju in sumničenju. Rešitev iz slepe ulice je slej ko prej v spozaanju, da v današnjem svetu ne gre za pridobivanje tretjega — in to na lep ali na grd način — marveč za nesebično pomoč gospodarsko manj razvitim državam, upoštevajoč njihovo neodvisnost in svoboden notranji razvoj.

GLAS GORENJSKE

Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik

Tel.: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 — Izhaja ob ponedeljkih, sredah in sobotah — Letna naroč. 900 din, mesečna 75 din.